

Resursoptimeringsplan för Hässelholms kommun 2021-2026

Resursoptimeringsplan för Hässleholms kommun 2021-2026

UPPDATERAD VERSION 2021-06-03

Förord

Det finns många planer i en kommun. Det vittnar om hur bred och omfattande verksamhet som varje svensk kommun bedriver varje dag året om. Vissa planer är väldigt specifika och omfattar bara en liten del av verksamheten och andra planer påverkar allt som händer och sker. Resursoptimeringsplanen är både och. Den ska visa på hur Hässleholms kommun ska verka för att minska uppkomsten av avfall och hur resurserna ska kunna utnyttjas bättre och bättre. På så sätt handlar ju planen om ett väldigt specifikt område. Det är nog sällan som frågor kring avfall diskuteras runt om i olika ledande organ i kommunen. Å andra sidan, det är ju inte när vi samlar in avfallet som vi kan påverka hur mycket avfall som uppstår. Den påverkan har alla som verkar inom den kommunala verksamheten hela tiden när de utför sina olika uppdrag. På så sätt är Resursoptimeringsplanen och dess genomförande allas ansvar, hela tiden. Om vi inte lyckas nå fram med planens budskap till alla förvaltningar och dess medarbetare kommer vi inte heller lyckas med att nå de resultat och genomföra de aktiviteter som vi anger i densamma.

Resursoptimeringsplanen har tagits fram gemensamt av kommunkoncernens olika förvaltningar och bolag, den är också hela Hässleholms kommuns. En målsättning har varit att alla ska involveras och att alla ska känna delaktighet och därigenom kunna bidra till att genomföra de aktiviteter och uppnå de mål som satts upp. Hässleholms kommun har en stolt historia av att uppnå goda resultat och att ligga i framkant när det kommer till åtgärder och aktiviteter som bidragit till miljönytta. Målsättningen med den här resursoptimeringsplanen är att det ska fortsätta vara så.

Egentligen skulle vi kalla vår plan för avfallsplan men att se på avfall som annat än en resurs känns fel. Ska vi komma närmare det cirkulära samhälle som är allas vårt mål måste alla resurser utnyttjas även de som vi av någon anledning har valt att kalla avfall.

Hässleholm Miljö AB (HMAB) har som vision att ”Tillsammans räddar vi världen lite varje dag”. Vi har dragit den självklara slutsatsen att ensamma har vi små möjligheter att nå goda resultat och det försöker vi genomsyra vår verksamhet. Resursoptimeringsplanen är ett tydligt exempel på att ”tillsammans” är nyckelordet. Tillsammans kan alla involverade i Hässleholms kommun göra skillnad och dra sitt strå till den stack som innebär att förutsättningarna för vår miljö att klara påfrestningarna blir bättre och bättre.

Sammanfattning

Resursoptimeringsplanen beskriver det gemensamma arbetet att utveckla avfallshanteringen inom Hässleholms kommun fram till år 2026. Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från olika delar av kommunens verksamheter, förvaltningar och bolag. Resursoptimeringsplanen är Hässleholms kommuns variant på den avfallsplan som varje kommun ska ha enligt Miljöbalken.

Åtta övergripande mål har tagits fram som tillsammans visar riktningen i vilken kommunens arbete med att optimera resurser ska gå. De åtta övergripande målen är:

- Gemensamt förebygga uppkomsten av avfall och flytta kommunens avfallshantering uppåt i avfallstrappan.
- Öka möjligheten till återbruk – ett skräp blir en produkt!
- Öka återvinningsgraden inom kommun och näringsliv.
- Väcka barns och ungas nyfikenhet och vilja att minska sitt ekologiska fotavtryck.
- Ökad kunskap och förståelse hos invånare, kommun och näringsliv för att skapa en positiv attityd och större intresse kring avfall som resurs.
- Öka engagemanget kring minskad nedskräpning i kommunen.
- Minska äldre deponiers påverkan på mark och miljö.
- Resursoptimeringsplanen ska vara förankrad i samtliga kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag.

Utvärdering av den tidigare resursoptimeringsplanen, nuläget i kommunen och andra miljömål på global, nationell, regional och lokal nivå har legat till grund för att ta fram målen. För att uppfylla de övergripande målen har delmål och aktiviteter tagits fram. Delmålen har tagits fram utifrån konceptet SMARTA, d.v.s. specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta mål.

Till de åtta övergripande målen har totalt 19 delmål tagits fram och 79 st aktiviteter som ska genomföras för att målen ska nås. Resursoptimeringsplanen ska vara ett levande dokument under giltighetstiden och följas upp årligen. Aktiviteter ska ses över så att det under hela giltighetstiden finns aktuella aktiviteter utifrån vad som behövs för att nå planens mål.

Under den förra resursoptimeringsplanens giltighetstid skedde flera förändringar av Hässleholms kommuns avfallshantering. En återbrukspark ”Magnetten*” infördes, även insamling med fyrfackssystem, ett skolprojekt med Sopsamlarmonster och kommunens matavfall har börjat rötas för produktion av biogas.

En analys av nuläget visar att insamlingen av avfall på det stora hela fungerar väl i kommunen, men att förbättringspotential finns att både minska mängden avfall, bättre ta till vara på det avfall som uppstår och att öka engagemanget för att ta till vara på våra resurser. En lärdom från tidigare resursoptimeringsplan är att mål och aktiviteter behöver beröra fler delar av kommunens organisation för att öka förankringen och sprida arbetet med att optimera kommunens resurser.

*”Magnetten” avvecklas 2020/2021

Innehållsförteckning

1	Inledning	6
1.1	Bakgrund	6
1.2	Syfte	6
1.3	Organisation och arbetsmetod	7
1.4	Läsanvisning	8
2	Historik, nuläge och framtida behov	10
3	Koppling till andra mål	12
4	Framtidens avfallshantering i Hässleholms kommun	14
4.1	Sammanställning övergripande mål	14
4.2	Mål 1. Gemensamt förebygga uppkomsten av avfall och flytta kommunens avfallshantering uppåt i avfallstrappan.	14
4.3	Mål 2. Öka möjligheten till återbruk – ett skräp blir en produkt!	19
4.4	Mål 3. Öka återvinningsgraden inom kommun och näringsliv	20
4.5	Mål 4. Väcka barns och ungas nyfikenhet och vilja att minska sitt ekologiska fotavtryck.	22
4.6	Mål 5. Ökad kunskap och förståelse hos invånare, kommun och näringsliv för att skapa en positiv attityd och större intresse kring avfall som resurs.	24
4.7	Mål 6. Öka engagemanget kring minskad nedskräpning i kommunen.	26
4.8	Mål 7. Minska äldre deponiers påverkan på mark och miljö.	28
4.9	Mål 8. Resursoptimeringsplanen ska vara förankrad i samtliga kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag.	29
5	Kommunens styrmedel	30
Bilagor		
	Bilaga 1. Ordlista	34
	Bilaga 2. Nulägesbeskrivning	36
	Bilaga 3. Avfallsanläggningar, avfall i andra planer och framtida behov	42
	Bilaga 4. Uppföljning av tidigare resursoptimeringsplan	46
	Bilaga 5. Sammanställning av nedlagda deponier	50
	Bilaga 6. Andra mål och strategier	70
	Bilaga 7. Sammanställning av plockanalys	74
	Bilaga 8. Miljöbedömning av Hässleholms kommuns resursoptimeringsplan 2021-2026	80
	Bilaga 9. Uppföljningsstrategi	84
	Bilaga 10. Redogörelse för utställning och samråd (kommer senare)	

Inledning

Enligt 15 kap. 11 § i Miljöbalken ska varje kommun ha en gällande avfallsplan. Innehållet i planen regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i en kommunal avfallsplan, NFS 2020:6. Avfallsplanen utgör tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering renhållningsordning för kommunen.

Enligt 8 § avfallsförordningen (2020:614) ska uppgifterna i en avfallsplan ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. Hässleholms kommun har valt att uppfylla kommunens skyldigheter genom en resursoptimeringsplan.

1.1 Bakgrund

Hässleholms kommun har sedan tidigare en resursoptimeringsplan "Hässleholm 2020 är Skånes Vintagecentrum" som gäller för perioden 2014-2020. Under hösten 2018 påbörjades arbetet med att ta fram en ny resursoptimeringsplan som ska gälla under perioden 2021-2026.

Resursoptimeringsplanen är ett strategiskt dokument som är viktigt ur miljö- och resurshållningsperspektiv för kommunen. Genom antagande av resursoptimeringsplanen fastslår kommunfullmäktige övergripande mål och delmål som ska gälla för Hässleholms kommun fram till och med år 2026. I planen anges också de aktiviteter som kommunens olika verksamheter, förvaltningar och bolag behöver genomföra för att uppnå målen. Resursoptimeringsplanen ska följas upp och aktiviteterna ska ses över och kompletteras efter behov så att målen kan uppnås till år 2026.

Under den förra resursoptimeringsplanens giltighetstid skedde mycket förändringar och utveckling av Hässleholms kommuns avfallshantering. En återbrukspark "Magneten"* har införts, insamling med fyrfackssystem har implementerats, skolprojekt har genomförts, bl.a. med införandet av "Sopsamlarmonster", och kommunens matavfall har börjat rötas för produktion av biogas. En uppföljning av den tidigare resursoptimeringsplanen redovisas i Bilaga 4.

I den här resursoptimeringsplanen ligger fokus på att involvera fler delar än tidigare av kommunens organisation i arbetet med att optimera resursanvändningen inom kommunen.

1.2 Syfte

Under framtagningen av resursoptimeringsplanen har följande syfte formulerats:

Resursoptimeringsplanen ska genomsyra Hässleholms kommuns arbete med hållbarhetsfrågor och syftar till att konkretisera, motivera och styra kommunens gemensamma arbete för att öka återvinningen samt främja förebyggandet av avfall.

*"Magneten" avvecklas 2020/2021

1.3 Organisation och arbetsmetod

Arbetet med att ta fram resursoptimeringsplanen påbörjades under hösten 2018 och har efter det varit en fortlöpande process fram till antagandet. I januari 2019 hölls ett informationsmöte med förvaltningschefer inom kommunen med uppmaning att föreslå personer för en arbetsgrupp för framtagandet av resursoptimeringsplanen.

Arbetsgruppen träffades första gången 11 mars 2019 och har därefter träffats regelbundet under våren och hösten 2019 för att ta fram den nya resursoptimeringsplanen. Arbetsgruppen har bestått av följande personer.

Tabell 1. Arbetsgruppens medlemmar

ARBETSGRUPPENS MEDLEMMAR		
Ola Hall	Arbetsmarknad och kompetensutveckling	Projektledare
Henrik Andersson	Hässlehem	Förvaltare
Anton Henryson	Hässleholm Miljö AB	Kommunikatör
Cecilia Braatz	Hässleholm Miljö AB	Miljösamordnare
Elin Johnsson Sivertsson	Hässleholm Miljö AB	EC Teknik & Utveckling
Emma Krantz	Hässleholm Miljö AB	Kommunikatör
Gunilla Sworén	Hässleholm Miljö AB	VO-chef Insamling
Johanna Karlsson	Hässleholm Miljö AB	Vågadministratör
Linda Arvidsson	Hässleholm Miljö AB	EC Kundtjänst & kommunikation
Linn Annerfeldt	Hässleholm Miljö AB	Miljösamordnare
Maria Kalén	Hässleholm Miljö AB	Kommunikatör
Matilda Ehnberg	Hässleholm Miljö AB	Miljöpedagog
Veronika Ekstrand	Hässleholm Miljö AB	EC ÅVC
Emma Isaksson	Hässleholms Vatten AB	VA-ingenjör
Nicklas Carlsson	Hässleholms Vatten AB	Driftstekniker
Anders Nählstedt	Kommunledningsförvaltningen	Räddningschef
Andreas Ask	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	Planarkitekt
Anna Brandin	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	Miljöinspektör
Malin Backman	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	Planarkitekt
Sebastian Appelqvist	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	Miljöinspektör
Louise Nordholm	Omsorgsförvaltningen	Kommunikatör
Anders Iversen	Socialförvaltningen	Verksamhetschef
Tove Juhl Andersen	Sweco Enviroment AB	Extern processledare
Arvid Lindell	Sweco Environment AB	Extern processledare
Christer Söderling	Tekniska förvaltningen	Handläggare Gata Park

Till sin hjälp har arbetsgruppen haft en styrgrupp. Styrgruppen har haft en rådgivande funktion under resursoptimeringsplanens framtagande och fattat beslut om att gå vidare med planen för utställning. Styrgruppen har bestått av följande personer.

Tabell 2. Styrgruppens medlemmar

STYRGRUPPENS MEDLEMMAR		
Joachim Fors	Ledamot Kommunfullmäktige	Förtroendevald
Johan Peltonen	Ledamot Kommunfullmäktige	Förtroendevald
Mats Svensson	Tekniska förvaltningen	Förvaltningschef
Robin Gustavsson	Ledamot Kommunfullmäktige	Förtroendevald
Sven Carlsson	Hässleholm Miljö AB	VD
Sven-Inge Svensson	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	Miljöchef

För att ytterligare förankra resursoptimeringsplanen i hela kommunens organisation genomfördes under september 2019 en heldagsworkshop, där deltagare fick chansen att tycka till om de förslag till mål som tagits fram. Förutom representanter från arbetsgrupp och styrgrupp deltog ytterligare ett tiotal personer bestående av tjänstemän från kommunens olika verksamheter, förvaltningar och bolag.

1.4 Läsanvisning

Resursoptimeringsplanen består av detta huvuddokument med tillhörande bilagor. Huvuddokumentet fokuserar på mål och aktiviteter för perioden 2021-2026 och ger en bild över hur avfallshanteringen kommer utvecklas i Hässleholms kommun de närmaste åren.

I bilagorna redovisas detaljer som tillsammans ger en bild över nuläget samt en utökad bild av hur framtagandet av resursoptimeringsplanen har gått till.

I kapitel 4 anges delmål och vilka aktiviteter som planeras att utföras för att uppnå målen. För varje aktivitet anges ett år när aktiviteten ska utföras, ansvarig organisation och resurser enligt tabell 1 nedan. I kapitel 5 redogörs för vilka styrmedel kommunen kan använda i syfte att uppnå resursoptimeringsplanens mål.

I bilaga 1 redovisas en ordlista med förklaringar till de begrepp och facktermer som används i resursoptimeringsplanen.

Tabell 3. Beskrivning av begreppen år, resurser och ansvarig som används för att beskriva aktiviteterna.

Beskrivning	
År	Anger det år när respektive aktivitet ska utföras. Kan vara ett tidsintervall eller enstaka år. Aktiviteter som återkommer varje år beskrivs som "återkommande".
Resurser	Bedömning om aktiviteten ryms inom befintliga uppdrag jämfört med idag eller om ett utökat uppdrag behövs.
Ansvarig	Beskriver vilken av kommunens verksamheter, förvaltning eller bolag som har ett huvudsakligt ansvar för genomförandet av aktiviteten. I enstaka fall är ansvaret delat mellan flera verksamheter, förvaltningar eller bolag. Tilldelande av ansvar innebär inte per automatik att ansvarig är den som självständigt genomför aktiviteten. Ansvarig kan fördela arbetsuppgifter till annan, men har i sådana fall fortsatt ett ansvar för att aktiviteten blir utförd. När en förvaltning, verksamhet eller bolag anges som ansvarig avses förvaltnings- respektive verksamhetschef som får delegera ansvaret utifrån respektive organisations förutsättningar.

Historik, nuläge och framtida behov

En resursoptimeringsplan ska innehålla uppgifter om tidigare avfallshantering, nuvarande avfallsmängder och framtida behov för kommunens avfallshantering. Dessa uppgifter redovisas i bilagor enligt följande:

En sammanställning av det avfall som samlas in i Hässleholms kommun redovisas i bilaga 2.

En uppföljning av den tidigare resursoptimeringsplanen redovisas i bilaga 4.

I bilaga 7 redovisas en sammanställning av den plockanalys av det avfall som kommunen ansvarar för, som genomfördes 2017.

Uppgifter om nedlagda deponier inom Hässleholms kommun redovisas i bilaga 5.

Uppgifter om vilka mål och strategier som har identifierats under arbetet med framtagningen av resursoptimeringsplanen redovisas i bilaga 6.

En redovisning av befintliga avfallsanläggningar, koppling till kommunens översiktsplan och övriga planer, samt behov av förändring av avfallshanteringen redovisas i bilaga 3.

Koppling till andra mål

Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. I samband med framtagande av mål till Hässleholms resursoptimeringsplan, har globala-, nationella-, regionala- och lokala mål som berör planen identifierats och sammanställts.

Agenda 2030, de globala målen för hållbar utveckling antogs 2015. Avfallshantering ingår i mål antingen direkt eller indirekt, exempelvis i mål 11 *Hållbara städer och samhällen* och mål 12 *Hållbar konsumtion och produktion*

Sverige har 16 miljökvalitetsmål som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Åtgärder för hållbar avfallshantering påverkar främst målen *begränsad klimatpåverkan*, *giftfri miljö* och *god bebyggd miljö*. Utöver miljökvalitetsmål finns även två etappmål för avfall som handlar om ökad resurshushållning i byggsektorn och ökad resurshushållning i livsmedelskedjan.

Avfallshanteringen har också betydelse för möjligheten att uppnå *generationsmålet*. *Generationsmålet* är det övergripande målet som visar inriktningen för Sveriges miljöpolitik.

Region Skåne har tagit fram ett åtgärdsprogram som heter *"Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020"* med syfte att bidra till att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen.

Hässleholms kommun har antagit en strategisk plan för 2019-2021 med ett övergripande mål om hållbar produktion och konsumtion.

Avfall Sverige har ett frivilligt *25/25-mål* som Hässleholms kommun kan ansluta sig till som handlar om minskning av mat- och utsorterat brännbart avfall. Hässleholms kommun har vid framtagning av planen inte anslutit sig till målet.

Den nationella avfallsplanen *"Att göra mer med mindre – Sveriges Avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018-2023"* anger vilka områden som är viktiga att prioritera.

Framtidens avfallshantering i Hässleholms kommun

4.1 Sammanställning övergripande mål

Som grund för arbetet med att ta fram mätbara mål och aktiviteter har åtta stycken övergripande mål tagits fram med hänsyn till var det finns förbättringspotential inom kommunen idag och till hur resursoptimeringsplanen kan bidra för att uppfylla andra mål på global, nationell, regional och lokal nivå.

De övergripande målen är:

- Gemensamt förebygga uppkomsten av avfall och flytta kommunens avfallshantering uppåt i avfallstrappan.
- Öka möjligheten till återbruk – ett skräp blir en produkt!
- Öka återvinningsgraden inom kommun och näringsliv.
- Väcka barns och ungas nyfikenhet och vilja att minska sitt ekologiska fotavtryck.
- Ökad kunskap och förståelse hos invånare, kommun och näringsliv för att skapa en positiv attityd och större intresse kring avfall som resurs.
- Öka engagemanget kring minskad nedskräpning i kommunen.
- Minska äldre deponiers påverkan på mark och miljö.
- Resursoptimeringsplanen ska vara förankrad i samtliga kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag.

Nedan beskrivs de övergripande målen med delmål och aktiviteter.

4.2 Mål 1. Gemensamt förebygga uppkomsten av avfall och flytta kommunens avfallshantering uppåt i avfallstrappan.

Att förebygga avfall innebär att skapa förutsättningar för att avfallet inte ens uppstår. Även om det går att återvinna, är det bättre om avfallet inte uppstår alls. Detta är något som kommunen har möjlighet att påverka. Dels genom avfallstaxan, dels genom att skapa förutsättningar för att minska slit och släng och dels genom att föregå som ett gott exempel.

Delmål 1.1 Minska mängden avfall med 100 kg per invånare fram till 2025

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 1.1

1.1.1	Ta fram en handlingsplan som beskriver praktiska och ekonomiska förutsättningar för att införa en lokal där verktyg och andra produkter som används sällan kan lånas av de boende i kommunens bostadsbolag.
1.1.2	Genomför ett pilotprojekt där boende i ett bostadsområde får tillgång till en lokal där verktyg och andra produkter som används sällan kan lånas.
1.1.3	Informationskampanj som syftar till att synliggöra avfall och göra människor medvetna om sina avfallsmängder.
1.1.4	Undersök möjligheten att skapa en samverkansplattform tillsammans med restauranger och affärer i kommunen för att minska antalet onödiga förpackningar.
1.1.5	Bytesdagar arrangeras inom kommunen där privatpersoner har möjlighet att byta saker med varandra.
1.1.6	Tillsyn av verksamheters avfallsförebyggande rutiner ska ingå i den operativa tillsynen.
1.1.7	Se över och uppdatera befintliga inköps-, handhavande- och administrativa rutiner för att förlänga livslängden och öka återanvändningen av IT-produkter inom den kommunala organisationen.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
1.1.1	2021	Kräver utökat uppdrag	Hässlehem
1.1.2	2025	Kräver utökat uppdrag	Hässlehem
1.1.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
1.1.4	2021	Inom bef. uppdrag	Tillväxtavdelningen
1.1.5	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Kultur- och fritidsförvaltningen
1.1.6	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
1.1.7	2025	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen

Uppföljning av mål 1.1:

Målet och aktiviteter berör kommunalt avfall såväl som verksamhetsavfall. Möjligheten att följa upp målet för annat avfall än det avfall kommunen ansvarar för är dock begränsad. Uppföljningen sker därför för insamlad mängd kommunalt avfall som HMAB följer upp årligen. År 2020 används som basår för uppföljningen.

Jämförelsetal:

Mängd insamlat kommunalt avfall, totalt inkl. trädgårdsavfall (kg/person).

Uppföljningsansvar:

HMAB

Delmål 1.2 Ge och Få ökar antalet förmedlade artiklar med 50 % fram till 2025.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 1.2

1.2.1	Genomföra en digitalisering av Ge och Få:s utbud.
1.2.2	Ta fram en handlingsplan som undersöker och beskriver hur Ge och Få:s utbud såväl som hur antalet förmedlade artiklar kan öka.
1.2.3	Ge och Få ska öka sin synlighet genom turnéer hos kommunens förvaltningar.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
1.2.1	2021	Inom bef. uppdrag	Omsorgsförvaltningen
1.2.2	2021	Inom bef. uppdrag	Omsorgsförvaltningen
1.2.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Omsorgsförvaltningen

Uppföljning av mål 1.2:

Antalet förmedlade artiklar genom Ge och Få mäts och följs upp idag. År 2018 förmedlades 4728 st. artiklar. För uppföljning av målet används 2020 som basår.

Jämförelsetal:

Antalet förmedlade artiklar genom Ge och Få (st./år).

Uppföljningsansvar:

Omsorgsförvaltningen

Delmål 1.3 Minska matsvinnet per serverad portion i förskolor, skolor och omsorgsverksamheter med 50 % till 2025.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 1.3

1.3.1	Ta, med hjälp av redan befintliga verktyg och initiativ på nationell och lokal nivå, fram en arbetsmodell anpassad utifrån Hässleholms kommuns förutsättningar.
1.3.2	Tävlingar anordnas där förskolor, skolor och omsorgsverksamhet tävlar om att minska mängden matsvinn mest.
1.3.3	Arbetsmodellen för att minska matsvinnet ska implementeras i alla kommunala förskolor, skolor och omsorgsverksamheter.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
1.3.1	2021	Inom bef. uppdrag	Omsorgsförvaltningen, Barn & utbildningsförvaltningen
1.3.2	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	Omsorgsförvaltningen, Barn & utbildningsförvaltningen
1.3.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Omsorgsförvaltningen, Barn & utbildningsförvaltningen

Uppföljning av mål 1.3:

Jämförelsetal tas fram under aktivitet 1.3.1 och 1.3.3. Jämförelsetalet är baserat på matsvinn per serverad portion så att variationer i årskullar inte påverkar möjligheten att nå målet.

Jämförelsetal:

Mängden matsvinn per serverad portion (g/portion).

Uppföljningsansvar:

Omsorgsförvaltningen samordnat med Barn & utbildningsförvaltningen

Delmål 1.4 Minska antalet inköpta engångsartiklar med 50% till 2025.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 1.4

- 1.4.1 Undersök och kartlägg hur många engångsartiklar som köps in och på vilket sätt det är möjligt att mäta hur mängden förändras över tid.
- 1.4.2 Ta fram en åtgärdsplan för att fasa ut engångsartiklar inom kommunens verksamheter, förvaltningar och bolag som går att ersätta med andra alternativ.
- 1.4.3 Ta fram en vägledning för kommunens förvaltningar, organisationer och bolag som ger stöd om hur engångsartiklar kan undvikas vid arrangerandet av evenemang, konferenser och möten och implementera krav vid bokningar av konferensrum och andra lokaler.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
1.4.1	2021	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
1.4.2	2022	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
1.4.3	2022	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen

Uppföljning av mål 1.4:

Jämförelsetal för uppföljning kommer tas fram under aktivitet 1.4.1. Idag saknas sammanställning över antalet inköpta engångsartiklar. År 2020 används som basår för uppföljning.

Jämförelsetal:

Antalet inköpta engångsartiklar per år (st./år).

Uppföljningsansvar:

Kommunledningsförvaltningen

Delmål 1.5 Senast 2025 ska antalet anläggningsarbeten öka där återbruk sker av schaktmassor med ett lokalt ursprung.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 1.5

- 1.5.1 Kartlägg kommunens tänkta mark för exploatering utifrån vilka typer av schaktmassor som kan uppstå och i vilka områden som de kan medföra risk för miljö och hälsa.
- 1.5.2 Inför krav i upphandlingar av anläggningsprojekt på att massor ska återbrukas på plats inom varje projekt där kommunen är byggherre och där skäl för borttransport inte finns för skydd av miljö och hälsa.
- 1.5.3 Ta fram en massbalansplan för kommunen som beskriver när planerade anläggningsprojekt ska genomföras och vilka mängder schaktmassor som beräknas uppstå eller behövas i projekten.
- 1.5.4 Ta fram en handlingsplan för att öka kapaciteten att mellanlagra återbrukningsbara massor inom kommunen, då lokal användning i projekten där massor uppstår inte är möjlig.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
1.5.1	2023	Inom bef. uppdrag	Tekniska förvaltningen
1.5.2	2021	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
1.5.3	2023	Inom bef. uppdrag	Tekniska förvaltningen
1.5.4	2022	Inom bef. uppdrag	Tekniska förvaltningen

Uppföljning av mål 1.5:

Målet syftar till att minimera användningen av jungfruliga massor, såväl som onödiga transporter in och ut från kommunen. Detta kan ske genom samordning mellan anläggningsarbeten så att massor som uppstår i ett projekt kan återbrukas i ett annat projekt. Uppföljning av målet begränsas till projekt där kommunen är byggherre eller anläggningsarbeten som sker på kommunens mark. År 2020 anges som basår.

Jämförelsetal:

Antalet projekt där återbruk sker av lokala massor (st./år).

Uppföljningsansvar:

Tekniska förvaltningen

Delmål 1.6 Senast 2025 ska avfall från bygg- och rivningsprojekt minska med 25 %.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 1.6

1.6.1	Vid nybyggnation av fastigheter som ägs av kommunen ska alla projekt hållbarhetscertifieras, alternativt genomföras enligt de krav som ställs vid en certifiering.
1.6.2	Minst ett pilotprojekt ska genomföras där byggdelar tas till vara och används i en annan byggnad.
1.6.3	Vid upphandlingar ska Sveriges Byggindustriers "Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning" användas.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
1.6.1	2021	Inom bef. uppdrag	Tekniska förvaltningen
1.6.2	2025	Kräver utökat uppdrag	HIBAB
1.6.3	2021	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen

Uppföljning av mål 1.6:

Mängden avfall som uppstår från bygg- och rivningsprojekt följs upp genom att sammanställa mängden bygg- och rivningsavfall som HMAB tar emot. År 2020 används som basår vid jämförelsen.

Jämförelsetal:

Mängden bygg- och rivningsavfall (kg/år).

Uppföljningsansvar:

HMAB

4.3 Mål 2. Öka möjligheten till återbruk – ett skräp blir en produkt!

Genom att återanvända produkter undviks att nya produkter köps in och därmed har ett förebyggande gjorts. Idag slängs stora mängder grovavfall som istället hade kunnat användas någon annanstans. Om ett samarbete sker mellan kommunen, näringslivet och invånarna kan en verksamhets skräp bli en annans produkt. På så sätt minskar miljöbelastningen och även en ekonomisk besparing görs. Det finns en mängd olika lösningar och idéer för att öka återbruket. Hjulet behöver inte uppfinnas på nytt, men det bör användas i en större utsträckning!

Delmål 2.1 *Minst 50 kg per invånare av den totala mängden avfall som samlas in från hushållen ska återbrukas senast 2025.*

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 2.1

2.1.1	Inför möjlighet att lämna saker för återbruk på alla ÅVC:er.
2.1.2	Undersök möjligheten att öka servicen av den befintliga hämtningen av grovsopor, så att saker för återbruk inkluderas.
2.1.3	Inrätta en mobil ÅVP som åker på turné och uppmanar till återbruk.
2.1.4	Skapa nya möjligheter för återbruk, informera och genomför kampanjer utifrån erfarenheter och kunskap från Magneterna.
2.1.5	Skapa en plattform där spillmaterial från verksamheter och industrier kan förmedlas och komma till nytta för barn och ungdomar i förskolor och skolor.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
2.1.1	2021	Kräver utökat uppdrag	HMAB
2.1.2	2021	Kräver utökat uppdrag	HMAB
2.1.3	2021	Kräver utökat uppdrag	HMAB
2.1.4	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	HMAB
2.1.5	2022	Kräver utökat uppdrag	Barn- och utbildningsförvaltningen & Näringslivsutvecklare

Uppföljning av mål 2.1:

Målet syftar till att öka återbruket av kommunalt avfall och följs upp genom HMAB:s statistik över mängden insamlat avfall som återbrukas.

Jämförelsetal:

Mängden insamlat avfall per invånare som går till återbruk (kg/inv).

Uppföljningsansvar:

HMAB

4.4 Mål 3. Öka återvinningsgraden inom kommun och näringsliv

Hässelholms kommun är duktiga, men vi kan bli bättre! Materialåtervinning är inte det översta steget i avfallstrappan, men det är en bit på vägen. För några år sedan infördes fyrfacksystem för hushållen och sorteringsgraden ökade markant. Om materialåtervinning möjliggörs överallt är chansen för rättssortering mycket större!

Delmål 3.1 Senast 2025 ska minst 80 % av innehållet i det brännbara avfallet från verksamheter vara rätt sorterat.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 3.1

3.1.1	Genomför besök där verksamheter får information och rådgivning i hur deras verksamhetsavfall ska sorteras.
3.1.2	Ta fram informationsmaterial, checklistor och goda exempel som beskriver nyttan med källsortering och praktiska hjälpmedel som riktar sig mot verksamheter.
3.1.3	Alla marknader och evenemang som kommunen arrangerar eller sponsrar ska erbjuda källsortering för sina besökare.
3.1.4	Genomför pilotprojekt där flerfackscontainer används för att öka sorteringen vid byggprojekt.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
3.1.1	Återkommande	Kräver utökad uppdrag	HMAB
3.1.2	2021	Kräver utökad uppdrag	HMAB
3.1.3	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
3.1.4	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB

Uppföljning av mål 3.1:

Uppföljning av målet görs genom plockanalyser som samordnas med delmål 3.3. Vid plockanalysen undersöks vad som finns i det brännbara avfallet och hur stor andel som är rätt sorterat. Plockanalys ska genomföras år 2020 och följs därefter upp med nya plockanalyser vartannat år.

Jämförelsetal:

Andel rätt sorterat brännbart avfall från verksamheter (%).

Uppföljningsansvar:

HMAB

Delmål 3.2 Senast 2025 ska alla kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag inneha utmärkelsen "återvinnande verksamhet".

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 3.2

3.2.1	Ta fram riktlinjer för vad som gäller för att få utmärkelsen återvinnande verksamhet.
3.2.2	Ta fram informationsmaterial som riktar sig till kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag som visar på nyttan med källsortering.
3.2.3	HMAB erbjuder personligt besök hos kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag för att informera om avfall och hjälpa till att utforma sorteringsmöjligheter.
3.2.4	Ta fram en webbutbildning i hållbarhet med avfall som en del.
3.2.5	Alla nyanställda i kommunen får information om sortering av avfall på arbetsplatsen.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
3.2.1	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
3.2.2	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
3.2.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
3.2.4	2021	Kräver utökat uppdrag	HMAB
3.2.5	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	Kommunledningsförvaltningen

Uppföljning av mål 3.2:

Utmärkelsen "återvinnande verksamhet" är under framtagning och är tänkt att vara ett stöd i avfallsfrågan för kommunens verksamheter, förvaltningar och bolag. HMAB samordnar utmärkelsen och dokumenterar vilka som fått utmärkelsen.

Jämförelsetal:

Antal kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag som fått utmärkelsen "återvinnande verksamhet" (st.).

Uppföljningsansvar:

HMAB

Delmål 3.3 *Minst 80% av innehållet i det insamlade brännbara avfallet från hushåll i kommunen ska vara rätt sorterat till 2025.*

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 3.3	
3.3.1	Genomför plockanalyser och kartlägg skillnader mellan geografiska områden.
3.3.2	Genomför informationskampanjer i områden med förbättringspotential.
3.3.3	Undersök vilka aktiviteter som skulle behövas för att främja en bättre sortering i flerfamiljshus och genomför dessa.
3.3.4	Ta fram riktlinjer för hur inredning ska utformas för att underlätta för källsortering i lägenheter.
3.3.5	Undersök vilka krav som kan ställas i bygglovsprocessen vid nybyggnationer och större ombyggnationer för att främja källsortering.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
3.3.1	2022	Kräver utökat uppdrag	HMAB
3.3.2	2023	Inom bef. uppdrag	HMAB
3.3.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB & Hässlehem
3.3.4	2021	Inom bef. uppdrag	Hässlehem
3.3.5	2021-2022	Kräver utökat uppdrag	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Uppföljning av mål 3.3:

Uppföljning av målet görs med hjälp av plockanalyser och samordnas med delmål 3.1. Vid senaste plockanalysen var andelen rättsorterat avfall av det brännbara avfallet 43,5 %. Plockanalys ska genomföras år 2020 och följs därefter upp med nya plockanalyser vartannat år.

Jämförelsetal:

Andel rätt sorterat brännbart avfall från hushåll (%).

Uppföljningsansvar:

HMAB

4.5 Mål 4. Väcka barns och ungas nyfikenhet och vilja att minska sitt ekologiska fotavtryck.

Hässelholm har sedan flera år tillbaka jobbat aktivt med att öka kunskapen och nyfikenheten hos barn och unga angående miljö och resursoptimering. Exempelvis har Sopsamlarmonster tagits fram, som inte bara blivit en lokal utan även en nationell sensation. Flera projekt har gjorts och läromedel har tagits fram. Syftet med detta övergripande mål är att fortsätta öka den kunskap och nyfikenhet som byggs upp under skolåren så att den inte går förlorad när de unga går ut ur skolan.

Delmål 4.1 Senast 2025 ska alla elever på ett lättillgängligt sätt kunna arbeta med frågor inom avfall, miljö och hållbarhet som en del av deras utbildning.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 4.1

4.1.1	Uppdatera och vidareutveckla befintligt material från förskola till högstadiet och sprid materialet till elever.
4.1.2	Personal från alla skolor bjuds in till en informationsträff en gång per år där utbildningsmaterial presenteras.
4.1.3	Vidareutveckla nya digitala lösningar som komplement till det informationsmaterial som finns.
4.1.4	Ta fram olika populärversioner av ROP:en anpassad för olika målgrupper.
4.1.5	Alla skolor som har mellanstadium ska erbjudas vara med i en tävling inom miljö och hållbarhet.
4.1.6	Ta fram anpassat utbildningsmaterial till olika gymnasieutbildningar och sprid materialet till elever.
4.1.7	Ta fram en barnbok om ROP:en och hållbarhet.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
4.1.1	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
4.1.2	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB & Barn- och utbildningsförvaltningen
4.1.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
4.1.4	2021	Inom bef. uppdrag	Arbetsgruppen för ROP:en
4.1.5	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
4.1.6	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
4.1.7	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB

Uppföljning av mål 4.1:

Delmålet ska följas upp med en enkätundersökning riktad mot pedagoger. Lämpligtvis utökas redan befintlig undersökning med en kompletterande fråga om tillgängliga informationsmaterial.

Jämförelsetal:

Andel pedagoger som anser att alla elever på ett lättillgängligt sätt kan arbeta med frågor inom avfall, miljö och hållbarhet.

Uppföljningsansvar:

HMAB i samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen.

Delmål 4.2 Senast 2025 ska 50 % av alla skolor och förskolor vara certifierad enligt "Grön flagg".

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 4.2

- 4.2.1 Öka kunskapen om vad Grön flagg är genom informationsträffar en gång per år.
- 4.2.2 Inför en miljöcoach som kan nyttjas vid certifiering enligt Grön flagg.
- 4.2.3 Lyfta pilotförskolor som goda exempel.
- 4.2.4 Belöna dem som under året fått Grön flagg-certifiering genom att t.ex. uppmärksamma dem vid ett lämpligt evenemang. .

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
4.2.1	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
4.2.2	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
4.2.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Barn och utbildnings-förvaltningen & HMAB.
4.2.4	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Barn och utbildningsförvaltningen & HMAB

Uppföljning av mål 4.2:

"Grön flagg" är en certifiering som drivs av Håll Sverige Rent som publicerar vilka skolor och förskolor som certifierats på sin hemsida. Antalet skolor i kommunen som certifierats jämförs med det totala antalet skolor i kommunen.

Jämförelsetal:

Andel skolor och förskolor som certifierats enligt "Grön flagg" (%).

Uppföljningsansvar:

HMAB i samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen

4.6 Mål 5. Ökad kunskap och förståelse hos invånare, kommun och näringsliv för att skapa en positiv attityd och större intresse kring avfall som resurs.

För vissa är avfall något man bara vill göra sig av med. För andra är det en resurs! Om alla gemensamt i kommunen jobbar för att se avfall som en resurs är chansen också större för ett lyckat avfallsarbete. Om lägstanivån för kunskap och intresse lyfts i hela kommunen har man kommit en god bit på vägen. Många små förändringar gör skillnad i slutändan.

Delmål 5.1 Minst 80 % av kommunens vuxna invånare ska senast 2025 ha kunskap om hur mycket avfall som varje invånare i kommunen ger upphov till.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 5.1

5.1.1	Alla nyinflyttade ska få ett informationsutskick med instruktioner om avfallshanteringen och uppgifter om avfallsmängder i kommunen.
5.1.2	Genomför informationskampanjer som konkretiserar och visualiserar mängden avfall i syfte att minska mängden avfall.
5.1.3	Utveckla kommunens hemsida för att synliggöra mängden avfall som uppkommer.
5.1.4	Utred möjligheten att väga och informera om varje hushålls avfallsmängder.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
5.1.1	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
5.1.2	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	HMAB
5.1.3	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
5.1.4	2025	Kräver utökat uppdrag	HMAB

Uppföljning av mål 5.1:

Målet handlar om att öka den grundläggande kunskapen om vad varje invånare bidrar med i form av avfallsmängd. Uppföljning sker via enkätundersökning riktad mot invånare, förslagsvis via en komplettering via HMAB:s återkommande enkät. Uppföljningen ska samordnas med delmål 5.2.

Jämförelsetal:

Andelen av kommunens vuxna invånare som har kunskap om hur mycket avfall som varje invånare i kommunen ger upphov till (%).

Uppföljningsansvar:

HMAB

Delmål 5.2 Minst 80 % av kommunens vuxna invånare ska senast 2025 ha kunskap om var man kan vända sig för att få saker reparerade eller lämnade för återbruk.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 5.2

- 5.2.1 Inspirera verksamheter och kommunala bolag/förvaltningar till återbruk genom olika kampanjer eller föreläsningar.
- 5.2.2 Genomför informationskampanjer till kommuninvånare.
- 5.2.3 Publicera en karta på kommunens hemsida där alla reparations- och återbruksverksamheter kan informera om sin verksamhet.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
5.2.1	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	Kultur- och fritidsförvaltningen
5.2.2	Återkommande	Kräver utökat uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
5.2.3	2021	Kräver utökat uppdrag	Kommunledningsförvaltningen

Uppföljning av mål 5.2:

Målet handlar om att öka den grundläggande kunskapen om vad varje invånare kan göra för att förlänga livet på olika produkter genom reparation och återbruk. Ett viktigt första steg är att veta vart man kan vända sig. Uppföljning sker via enkätundersökning riktad mot invånare, förslagsvis via en komplettering via HMAB:s återkommande enkät. Samordnas med delmål 5.1.

Jämförelsetal:

Andelen av kommunens vuxna invånare som har kunskap om var man kan vända sig för att få saker reparerade eller lämnade för återbruk (%).

Uppföljningsansvar:

HMAB

4.7 Mål 6. Öka engagemanget kring minskad nedskräpning i kommunen.

De negativa aspekterna av nedskräpning påverkar alla tre delarna av hållbarhet – miljömässig, social och ekonomisk. Miljömässig då det sprider gifter i naturen, haven, sjöarna och våra vattendrag, social då nedskräpning kan skapa otrygghet och ge en otrevlig stadsbild och ekonomisk då det varje år medför stora kostnader att samla upp skräp från allmänna platser. Dessutom skapar skräp ofta ännu mer skräp, d.v.s. risken att någon slänger något på en plats som redan är nedskräpad är större än att det slängs på en ren plats. Det finns med andra ord mycket att vinna på att arbeta för att minska och förebygga nedskräpningen.

Delmål 6.1 Senast 2025 ska nedskräpning på mark minska med 30 % jämfört med skräpmätningen som gjordes 2019.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 6.1

- 6.1.1 Vid renovering eller nybyggnation av lekplatser ska monsterkällsortering införas.
- 6.1.2 Genomför regelbundna skräpmätningar där resultatet synliggörs för allmänheten.
- 6.1.3 Beräkna och presentera kostnaderna för att ta hand om nedskräpning.
- 6.1.4 Tillsätt en samverkansgrupp med syfte att minska nedskräpningen med hjälp av nudging-projekt.
- 6.1.5 Kartlägg behov av kärl och var det behövs fler avfallskärl på allmän plats.
- 6.1.6 Genomför en utställning om nedskräpning.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
6.1.1	Återkommande	Kräver utökad uppdrag	Tekniska förvaltningen
6.1.2	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB & Tekniska förvaltningen
6.1.3	2021	Inom bef. uppdrag	Tekniska förvaltningen
6.1.4	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
6.1.5	2023	Inom bef. uppdrag	Tekniska förvaltningen
6.1.6	2022	Inom bef. uppdrag	HMAB & Tekniska förvaltningen

Uppföljning av mål 6.1:

Under 2019 genomfördes en skräpmätning som utgör basår för delmålet. Uppföljning bör ske med nya skräpmätningar enligt samma metoder på årsbasis. Återkommande skräpmätningar anges som aktivitet 6.1.2.

Jämförelsetal:

Antal skräpföremål per kvadratmeter (st./m²).

Uppföljningsansvar:

HMAB

Delmål 6.2 Senast 2025 ska mängden avfall som spolas ner i avlopp, s.k. fulspolning, minska med 10 %.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 6.2

- 6.2.1 Genomför en informationskampanj om vad som får spolas ner i avloppet.
- 6.2.2 Inkludera material om vad som får spolas ner i avloppet i befintligt skolmaterial.
- 6.2.3 Undersök möjligheten att ta fram och distribuera hjälpmedel, såsom fimpask och miljötratt, för att minska nedskräpningen i avlopp.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
6.2.1	2021	Inom bef. uppdrag	HVAB
6.2.2	2021-2023	Inom bef. uppdrag	HMAB & HVAB
6.2.3	2021	Inom bef. uppdrag	HVAB

Uppföljning av mål 6.2:

Hässleholm Vatten AB följer idag upp hur mycket avfall som rensas från avloppet vid reningsverkens galler. Uppgifter från 2020 används som basår för delmålet.

Jämförelsetal:

Mängd avfall som rensas från avlopp (kg/år)

Uppföljningsansvar:

HVAB

Delmål 6.3 Senast 2025 ska alla kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag vara representerade i Håll Sverige Rents skräpplockarvecka.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 6.3

- 6.3.1 Genomför en tävling för att öka deltagandet i skräpplockarveckan.
- 6.3.2 Ta fram informationsmaterial för att öka intresset för skräpplockarveckan.
- 6.3.3 Synliggöra på kommunens sociala medier vilka verksamheter, förvaltningar och bolag som är representerade.
- 6.3.4 Anmäl intresse och uppmuntra enheter och personal att delta i skräpplockarveckan.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
6.3.1	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
6.3.2	Återkommande	Inom bef. uppdrag	HMAB
6.3.3	Återkommande	Inom bef. uppdrag	Kommunledningsförvaltningen
6.3.4	2021	Inom bef. uppdrag	Alla verksamheter, förvaltningar och bolag.

Uppföljning av mål 6.3:

Uppföljning sker genom mätning av hur många av de kommunala verksamheterna som deltar i Håll Sverige Rents skräpplockarvecka.

Jämförelsetal:

Antal verksamheter, förvaltningar och bolag som är representerade (st.).

Uppföljningsansvar:

HMAB

4.8 Mål 7. Minska äldre deponiers påverkan på mark och miljö.

I Hässleholms kommun finns flera äldre deponier som inte längre är i bruk och som fortsatt riskerar påverka marken och miljön i deras närområden. Äldre deponier är exempel på förorenade områden som ingår i miljö-stadsbyggnadsförvaltningens arbete för att nå en giftfri miljö. Deponier har inventerats och i vissa fall har åtgärder redan skett. Det återstår ett långsiktigt arbete för att minska deponiers påverkan och ta hand om samhällets gamla synder. Åtgärder är kostsamma och behöver prioriteras utifrån var de gör störst nytta. En sammanställning över nedlagda deponier redovisas i bilaga 5.

Delmål 7.1 Äldre deponiers påverkan på deras närområden ska vara mindre år 2025 än idag.

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 7.1

- 7.1.1 Nedlagda deponiers påverkan ska övervakas och genomförda åtgärder ska löpande redovisas.
- 7.1.2 Undersök möjligheten till Urban mining och likvärdiga metoder för att åtgärda äldre deponier.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
7.1.1	Återkommande	Inom bef. uppdrag.	Tekniska förvaltningen
7.1.2	2025	Inom bef. uppdrag.	Tekniska förvaltningen

Uppföljning av mål 7.1:

Uppföljning av delmålet görs genom att en årlig redovisning av vilka åtgärder som genomförts och vilka åtgärder som planeras att göras nästkommande år.

Jämförelsetal:

Antal åtgärder som genomförts för att minska påverkan från äldre deponier.

Uppföljningsansvar:

Tekniska förvaltningen

4.9 Mål 8. Resursoptimeringsplanen ska vara förankrad i samtliga kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag.

För att lyckas implementera resursoptimeringsplanen måste många vara med och bidra. Många har varit med och bidragit till planens utformning men ännu fler behöver göra sin del för att målen ska uppnås. Tillsammans är kommunen stark!

Delmål 8.1 *Samtliga kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag ska fram till och med 2026 årligen rapportera till kommunstyrelsen på vilket sätt de bidrar till målens uppfyllande.*

AKTIVITETER SOM BEHÖVS FÖR ATT UPPNÅ DELMÅL 8.1

- 8.1.1 Utse ansvarig enhet för rapporteringen som tar fram verktyg och underlag, informerar hur rapportering ska gå till och återkopplar resultatet av rapporteringen till respektive verksamhet, förvaltning och bolag, i enlighet med bilaga 9. Uppföljningsstrategi.
- 8.1.2 Alla verksamheter, förvaltningar och bolag rapporterar årligen in uppgifter enligt det verktyg som tas fram under aktivitet 8.1.1.
- 8.1.3 Ta fram en kort sammanfattning av ROP:en som beskriver vad respektive verksamhet, förvaltning och bolag ska bidra med.
- 8.1.4 Utse och utbilda en kontaktperson inom varje kommunal verksamhet, förvaltning och bolag vad gäller arbetet med ROP:en.

Aktivitet	Tidplan	Resurser	Ansvarig
8.1.1	2021	Kräver utökat uppdrag	Kommunstyrelsen
8.1.2	2021	Inom bef. uppdrag	Respektive förvaltning
8.1.3	2021	Inom bef. uppdrag	HMAB
8.1.4	2021	Kräver utökat uppdrag	Alla förvaltningar och bolag

Kommunens styrmedel

Enligt NFS 2020:6. 8 § ska en avfallsplan innehålla en redogörelse för de styrmedel som kommunen planerar att använda för att uppnå målen. Vissa av målen riktar sig mot den egna kommunorganisationen och då behövs personal inom den interna organisationen mobiliseras för att målen ska nås. Andra mål kan kommunen inte uppnå på egen hand, utan hjälp behövs av andra aktörer. Exempel på interna och externa mottagare för styrmedel är anställda, pedagoger, politiker, invånare, näringsliv (exempelvis byggbolag och handeln), föreningar, turister, pendlare, studenter, myndigheter, m.fl.

Totalt sätt har följande styrmedel identifierats som möjliga att använda för att nå resursoptimeringsplanens mål. De styrmedel som är särskilt angivna i en aktivitet är skrivna i **fet stil**:

Ekonomiska styrmedel:

- Avfallstaxa
- Bidrag (exempelvis stöd till föreningar)
- Vite
- Budgetarbete
- Avgifter

Administrativa styrmedel:

- Förelägganden
- **Krav i upphandlingar**
- Renhållningsföreskrifterna
- **Interna rutiner inom kommunen**
- Lönekriterier
- **Belöning för måluppfyllnad**
- **Krav i bygglov**
- Fysisk planering
- Villkor i tillstånd

Informativa styrmedel:

- **Information vid tillsyn**
- **Informationskampanjer**
- **Sociala medier**
- **Intern och extern information via hemsidor.**
- **Nudging**
- Information i extern media

Stimulansfrämjande styrmedel:

- **Projekt**
- **Tävlingar**

BILAGOR

Ordlista

- **Avfallshierarkin/Avfallstrappan** – ett EU-direktiv. Prioriteringsordning som visar i vilken ordning olika behandlingsmetoder för avfall bör användas för att minimera miljöpåverkan. Avfallshierarkin regleras i ramdirektivet om avfall och är implementerad i svensk lagstiftning genom olika bestämmelser i miljölagstiftningen. Trappan består av fem steg: Minimera, återbruka, återvinna, energiutvinna och deponera.
- **Biogas** – gas som bildas vid syrefri nedbrytning av biologiskt material. Biogas kan användas för energiproduktion eller, efter uppgradering (rening), som fordonsbränsle.
- **Brännbart avfall** – avfall som behandlas genom energiutvinning. I Hässleholms kommuns fall på HMABs fjärrvärmeverk där det brännbara avfallet genom förbränning skapar fjärrvärme och el.
- **Bygg- och rivningsavfall** – avfall som uppstår vid nybyggnad, tillbyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad.
- **Energiutvinning/Energiåtervinning** – tillvaratagande av el/värme som alstras i en anläggning för avfallsförbränning eller av gas från organiska ämnen, till exempel i en rötningsanläggning eller på en deponi.
- **Fastighetsnära insamling (FNI)** – insamling av avfall vid fastigheten eller vid överenskommen eller anvisad plats inom rimligt avstånd från fastigheten.
- **Fulspolning** – att spola ned saker som inte hör hemma i toaletten.
- **Förebyggande av avfall** – åtgärder som vidtas för att förebygga att det över huvud taget uppkommer avfall exempelvis genom minskad konsumtion, återbruk eller delat ägande.
- **Grovavfall** – kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
- **Kommunalt avfall** – avfall som kommer från hushåll och liknande avfall från annan verksamhet, exempelvis butiker och restauranger.

- **Kretsloppspark** – med kretsloppspark avses en anläggning där återanvändning, återvinning och avfallssortering samlas.
- **Källsortering** – sortering eller separering av avfall på samma plats där avfallet uppkommit, till exempel i hushållet.
- **Magneten*** – en verksamhet bestående av tre delar, en återbruksbutik, en återvinningspunkt och ett makerspace som drivs av Hässleholms kommun och Hässleholm Miljö.
- **Matavfall** – livsmedelsavfall från livsmedelskedjan (hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustrin). Omfattar såväl ätbar mat (se matsvinn) som icke ätbart, exempelvis ben, kärnor och skal.
- **Matsvinn** – onödigt matavfall, d v s sådan mat som hade kunnat ätas upp om den hanterats på rätt sätt och ätits upp i tid, även avskrap från tallrikar och rester i förpackningar.
- **Nudging** – är ett verktyg för att ändra människors beteenden genom att göra det enklare att göra vissa val. På svenska brukar man översätta nudging till ”en liten knuff i rätt riktning”.
- **Resursoptimeringsplan** – resursoptimeringsplanen är Hässleholms kommuns variant på den avfallsplan som varje kommun ska ha enligt Miljöbalken. Resursoptimeringsplanen beskriver det gemensamma arbetet att utveckla avfallshantering inom Hässleholms kommun fram till år 2026.
- **Sopsamlarmonster** – ett koncept, framtaget av Hässleholm Miljö, som på ett enkelt och roligt sätt engagerar barn i frågor om miljö, källsortering och hållbarhet. Idag används Sopsamlarmonstren av minst 750 olika verksamheter i hela Sverige.
- **Verksamhetsavfall** – avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess, exempelvis vid en industri. I en verksamhet kan det uppstå både med kommunalt avfall jämförligt avfall och annat avfall än kommunalt avfall.
- **Återbruk** – en åtgärd som innebär att en produkt eller komponent, istället för att bli avfall, används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för eller en annan funktion som den kan anpassas för.
- **Återvinnande verksamhet** – en märkning som kan uppnås av verksamheter som infört en sortering som av Hässleholm Miljö anses fullgod.
- **Återvinningscentral/ÅVC** – bemannad större anläggning för grovavfall, trädgårdsavfall, el-avfall, farligt avfall etc, samt kommunalt avfall. Ibland även med verksamhet för återanvändning.

*”Magneten” avvecklas 2020/2021

Nuläges- beskrivning

1	Nulägesbeskrivning – avfall som kommunen ansvarar för	2
1.1	Fakta om Hässleholms kommun	2
1.1.1	Befolkning, boende och bebyggelse	2
1.2	Näringsliv	3
1.3	Insamlingssystem	3
2	Avfallsslag och -mängder för avfall som kommunen ansvarar för	3
2.1	Mat- och utsorterat brännbart avfall	4
2.2	Grovavfall inkl. trädgårdsavfall	4
2.3	Farligt avfall	5
2.4	Nedlagda deponier	6
3	Avfall som omfattas av producentansvar	6
3.1	Förpackningar	7
3.2	Returpapper	7
3.3	Bilar	8
3.4	Däck	8
3.5	Läkemedel	8
3.6	Pantburkar	8
3.7	Elektronikavfall och batterier	8

1 Nulägesbeskrivning – avfall som kommunen ansvarar för

Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning. Denna nulägesbeskrivning ger en översiktlig beskrivning av Hässleholms kommuns befolkning, näringsliv och avfallsmängder. Statistik presenteras för avfall som kommunen ansvarar för, d.v.s. kommunalt avfall och avfall som uppkommer i kommunens egna verksamheter. I kapitel 3 beskrivs även avfall som omfattas av producentansvaret kortfattat.

1.1 Fakta om Hässleholms kommun

1.1.1 Befolkning, boende och bebyggelse

Hässleholms kommun bildades 1974 genom en sammanslagning av flera kommuner. Kommunen ligger i Skåne län och består av 17 tätorter, varav Hässleholm är den största både till ytan och befolkningsmässigt. Kommunen är till landytan den största i Skåne och har en landareal på ca 1 276 km² och en vattenareal på ca 3,7 km². År 2015 användes den största delen av marken i kommunen till skogsmark. Därefter kommer åkermark, bebyggd mark och betesmark i fallande ordning.

Befolkningsmässigt är Hässleholms kommun den femte största kommunen i Skåne med drygt 52 000 invånare.¹ I Tabell 1 nedan presenteras fakta i siffror om Hässleholms kommun. Nästan 60 % av invånarna i Hässleholms kommun bor i småhus, 22 % i hyresrätt och 8 % i bostadsrätt. Den vanligaste storleken på ett hushåll i Hässleholm är två personer, därefter fyra, en och tre i fallande ordning.²

¹ Statistikmyndigheten SCB, <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/kommuner-i-siffror/#?region1=1293®ion2=> [2019-04-18]

² Statistikmyndigheten, <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/kommuner-i-siffror/#?region1=1293®ion2=> [2019-04-18]

Tabell 1 Fakta om Hässleholms kommun³

Kategori	Antal
Folkbokförda (2018)	52 121 pers.
- Varav kvinnor	25 836 pers.
- Varav män	26 285 pers.
Befolkningstäthet	41,1 inv./km ²
Bor och arbetar i kommunen (2017)	16 493 pers.
Pendlar in i kommunen (jobbar i kommunen men bor i en annan kommun) (2017)	5 673 pers.
Pendlar ut från kommunen (bor i kommunen men jobbar i en annan kommun) (2017)	7 487 pers.

1.2 Näringsliv

2018 startade knappt 300 nya företag i Hässleholms kommun. Antalet har minskat med ca 3 procent jämfört med 2016 vilket stämmer överens med resten av Sveriges kommuner. I Tabell 2 visas antalet etablerade företag i kommunen, arbetsplatser i kommunen och anställda i Hässleholms kommun år 2018.

Tabell 2 Antalet etablerade företag i kommunen, arbetsplatser i kommunen och anställda i Hässleholms kommun år 2018.⁴

Kategori	Antal
Etablerade företag i kommunen	Ca 5 400 st.
Arbetsplatser i kommunen	5 930 st.
Anställda i Hässleholms kommun	Ca 4 500 pers.

Det fanns 21 st. arbetsplatser i kommunen med över 100 anställda år 2018. Bland de största arbetsgivarna i Hässleholms kommun är Hässleholms kommun, Region Skåne, Samhall AB, Bombardier Transportation Sweden AB, Apoteket AB och Försvarsmakten. Företaget med störst omsättning i Hässleholms kommun 2018 var Bergendahl Food AB.

1.3 Insamlingssystem

Alla hushåll, villor, fritidsboenden, samt flerfamiljshus, ska ha abonnemang för sophämtning enligt det kommunala renhållningsansvaret. Hösten 2016 infördes fyrfacksystem i Hässleholms kommun med syftet att få en bättre utsorteringsgrad, göra det enklare för hushållen och förbättra arbetsmiljön för chaufförerna. Med två fyrfackskärl samt påhängsboxar, kan hushållen i villor och fritidsboenden sortera ut elva olika avfallsfraktioner. Motsvarande fraktioner kan hämtas från flerfamiljshus med hjälp av olika lösningar av kärl, underjordsbehållare och containrar.

Utöver insamling från fastigheter har hushållen även möjlighet att lämna sitt avfall på en av kommunens återvinningscentraler; Vankiva, Bjärnum, Hästveda, Sösdala, Tyringe och Vinslöv. Återvinningscentralerna beskrivs närmare i bilaga 3.

³ Källa tillgänglig: <https://www.hassleholm.se/kommun-och-politik/fakta-om-kommunen.html> [2019-04-18]

2 Avfallsslag och mängden avfall som kommunen ansvarar för

Nedan presenteras avfallsmängder av olika avfallsfraktioner som samlades in 2015-2018 i Hässleholms kommun. All statistik har hämtats från Avfall Webb⁵ om inte annat framgår.

2.1 Mat- och utsorterat brännbart avfall

År 2018 samlades 8 238 ton mat- och utsorterat brännbart avfall in från hushållen i Hässleholms kommun varav 3 615 ton var matavfall och 4 623 ton var utsorterat brännbart avfall. Det motsvarar i genomsnitt 158 kg mat- och utsorterat brännbart avfall per invånare varav 69 kg matavfall och 89 kg utsorterat brännbart avfall. Totalt i hela Sverige var genomsnittet samma år för insamlat mat- och utsorterat brännbart avfall per invånare 208 kg/invånare varav ca 42 kg matavfall och 166 kg utsorterat brännbart avfall per invånare.

Mängden mat- och utsorterat brännbart avfall per invånare i Hässleholms kommun har minskat med ca 20 % sedan 2015, trots att invånarantalet har ökat med ca 1 000 personer. Detta är antagligen tack vare införandet av fyrfacksinsamlingen som infördes 2016. I samband med detta syns även att körsträckan från insamling av mat- och utsorterat brännbart avfall per invånare minskade avsevärt mellan 2016 och 2017. Allt insamlat utsorterat brännbart avfall per invånare går till förbränning och allt insamlat matavfall går till en biogasanläggning. Se sammanställd information i Tabell 3 nedan.

Tabell 3 Insamlat mat- och utsorterat brännbart avfall i Hässleholms kommun 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
Matavfall (ton)	3 778	3 699	3 560	3 615
Utsorterat brännbart avfall (ton)	6 416	6 683	5 120	4 623
Mat- och utsorterat brännbart avfall (ton)	10 194	10 382	8 680	8 238
Utsorterat brännbart avfall till förbränningsanläggning (ton)	6 416	5 891	5 120	4 623
Matavfall till central biogasanläggning (ton)	3 778	3 699	3 560	3 615
Körsträcka för insamling av mat- och utsorterat brännbart avfall (km)	3 206 560	3 206 560	270 204	270 204

2.2 Grovavfall inkl. trädgårdsavfall

År 2018 samlades totalt drygt 24 000 ton grovavfall in i Hässleholms kommun. Detta motsvarar ca 469 kg/invånare. Inget grovavfall gick till deponering 2018. Ungefär 20 % av grovavfallet (exkl. trädgårdsavfall) gick till materialåtervinning och 80 % till förbränning. Ungefär 30 % av trädgårdsavfallet gick till central biologisk behandling och 70 % till förbränning. 84 ton av grovavfallet gick till återanvändning. I Tabell 4 nedan sammanställs vilken typ av grovavfall samt vilka mängder som samlades in i Hässleholms kommun 2015-2018.

⁵ <https://www.avfallwebb.se/>

Tabell 4 Insamlat grovavfall i Hässleholms kommun 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
Material och produkter från hem och fritid (loppis) till återanvändning (ton)	76	43	42	22
Textil till återanvändning (ton)	31	85	47	62
Grovavfall från hushåll inkl trädgårdsavfall och konstruktionsmaterial (ton)	11 112	10 275	13 695	12 176
Wellpapp (ton)	257	276	290	327
Metallskrot (ton)	961	1 039	983	706
Däck, producentansvar (ton)	58	75	54	52
Gips - endast materialåtervinning (ton)	94	132	123	119
Trädgårdsavfall (ton)	2 428	4 373	4 943	4 253
Träavfall, ej impregnerat virke (ton)	2 489	2 423	2 535	2 530
Brännbart avfall (ton)	2 428	2 362	2 411	1 857
Konstruktionsmaterial (ton)	2 337	1 980	2 328	2 328
Ej brännbart/inert avfall (ton)	60	51	29	4
Totalt (ton)	22 331	23 114	27 480	24 436

2.3 Farligt avfall

År 2018 samlades totalt drygt 2 800 ton farligt avfall in i Hässleholms kommun. Detta motsvarar ca 54 kg/invånare. I Tabell 5 nedan sammanställs vilken typ av farligt avfall samt mängder som samlades in i Hässleholms kommun 2015-2018.

Tabell 5 Insamlat farligt avfall i Hässleholms kommun 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
Farligt avfall (ton)	765	622	825	1 003
Småkemikalier (kg)	1	4	6	1
Vattenbaserad färg (ton)	57	54	52	53
Lösningsbaserad färg (ton)	37	38	44	51
Oljehaltigt avfall (ton)	44	28	14	118
Tryckimpregnerat trä (ton)	245	288	321	321
Asbest (kg)	114	118	95	113
Övrigt farligt avfall från hushåll (ton)	269	376	295	446
Elavfall, exkl. batterier (ton)	642	652	656	659
Bärbara batterier (ton)	17	18	19	15
Bilbatterier (ton)	34	38	34	30
Totalt (kg)	2 225	2 236	2 361	2 810

2.4 Nedlagda deponier

Nedlagda deponier beskrivs i bilaga 5.

3 Avfall som omfattas av producentansvar

Hässelholms kommun är ansvarig för att samla in, transportera och återvinna eller bortskaffa kommunalt avfall som uppstår i kommunen. För förpackningar, returpapper, bilar, däck, läkemedel, elektroniska och elektriska produkter gäller dock producentansvar. Det innebär att de som har producerat dessa produkter ansvarar för att de samlas in och återvinns på rätt sätt. Nedan beskrivs dessa produkter kortfattat och i det fall det är möjligt presenteras även avfallsmängderna i Hässelholms kommun.

3.1 Förpackningar

År 2018 hade 9 515 hushåll i flerbostadshus fastighetsnära insamling med mer än två fraktioner i Hässelholms kommun. Motsvarande siffra för hushåll i en- och tvåfamiljshus var 17 587 st. Anslutningsgraden till fyrfackssystemet gick upp till 100 % år 2018 (året innan låg anslutning på 95 %).

Det insamlades totalt drygt 2 600 ton förpackningar i Hässelholms kommun år 2018. Detta motsvarar ca 50 kg/invånare. I Tabell 6 nedan sammanställs insamlade mängder förpackningar i Hässelholms kommun 2015-2018.

Tabell 6 Insamlade mängder förpackningar i Hässelholms kommun 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
Glasförpackningar (ton)	834	984	1 066	1 013
Pappersförpackningar (ton)	542	633	807	788
Plastförpackningar (ton)	284	378	579	619
Metallförpackningar (ton)	164	171	258	244
Totalt (ton)	1 824	2 166	2 710	2 664

Hässelholms kommun har avtal med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) för insamling av förpackningar och Svensk glasåtervinning för insamling av glasförpackningar.

3.2 Returpapper

Returpapper samlas in i kombination med förpackningar via fastighetsnära insamling från flerbostadshus samt en- och tvåfamiljshus.

Det insamlades totalt ca 1 500 ton returpapper i Hässelholms kommun år 2018. Detta motsvarar ca 29 kg/invånare. I Tabell 7 nedan sammanställs insamlade mängder returpapper i Hässelholms kommun 2015-2018.

Tabell 7 Insamlade mängder returpapper i Hässelholms kommun 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
Returpapper (ton)	1 752	1 695	1 689	1 479

Hässelholms kommun har avtal med TMR förpackningsinsamling för insamling av returpapper.

3.3 Bilar

Bilproducenterna ska utan kostnad ta emot eller anvisa en plats för att ta emot uttjänta bilar. Det finns fyra företag som tar emot uttjänta bilar i Hässelholms kommun: AD Bilverkstad Hässelholm Bilskrot, Bilskrot Hässelholm EKONEX, Sten Norbergs Bil AB och Tyringe Bildemontering AB.

3.4 Däck

Svensk däckåtervinning AB ansvarar för insamling och återvinning av alla uttjänta däck. Privatpersoner kan lämna in däck till bilverkstäder som ska ta emot däcken utan extra kostnad. Däcken materialåtervinns till andra gummiprodukter, t.ex. till konstgräsplaner och lekplatser.

3.5 Läkemedel

Alla apotek har en skyldighet att ta emot och omhänderta överblivna och utgångna läkemedel. Detta gäller både läkemedel som är receptförskrivet och receptfritt. Läkemedlet ska läggas i genomskinliga plastpåsar och sedan lämnas in till ett apotek. Sprutor, kanyler och insulinpennor köps med en safe-box kanylbehållare som sedan kan användas vid inlämning.

3.6 Pantburkar

År 2018 pantades 9 006 936 burkar och pet-flaskor i Hässleholms kommun. Det motsvarar i snitt 173 burkar och pet-flaskor per person. Enligt pantamera.nu motsvarar det lika mycket energi som går åt för att rosta 2 659 brödskivor eller lika mycket energi som det går åt till att tvätta 55 tvättar i 40 grader. Genom att tillverka en aluminiumburk från återvunnet material istället för ny råvara sparas 95 % energi.⁶

3.7 Elektronikavfall och batterier

Hässleholms kommun har avtal med El-kretsen för insamling av el-avfall i kommunen. El-kretsen är en branschorganisation skapad av elektronikproducenterna för att underlätta insamlingen och återvinningen av el-avfall. Det insamlade el-avfallet transporteras till specialiserade återvinningsanläggningar för demontering. Därefter tas miljöfarliga komponenter om hand och de kvarvarande beståndsdelarna förädlas till nya råvaror eller energi.

2018 insamlades totalt 751 192 kg el-avfall i Hässleholms kommun. Det motsvarar ca 14,4 kg per invånare. Fördelningen mellan olika typer av el-avfall visas i Tabell 7.

Tabell 8 Mängder el-avfall i Hässleholms kommun 2018.⁷

	Kilo	Kg/invånare
Diverse elektronik (exkl. inbyggda batterier)	351 643	6,75
Kylskåp och frysar	135 300	2,60
Vitvaror exkl. kylskåp och frysar	232 879	4,47
Batterier (inkl. inbyggda batterier)	16 329	0,31
Gasurladdningslampor (lysrör)	6 843	0,13
Icke gasurladdningslampor	4 217	0,08
Professionell elektronik	1 150	0,02
Totalt	751 192	14,41

⁶ Pantamera <https://pantamera.nu/pantsystem/statistik/sa-pantar-ni-i-din-kommun/> [2019-07-08]

⁷ El-kretsen Hållbarhetsrapport https://www.el-kretsen.se/pressrum/#press_id_svensk [2019-07-08]

Avfallsanläggningar, avfall i andra planer och framtida behov

Avfallsanläggningar i kommunen

Avfallsanläggningar i kommunen

Återvinningscentraler

Det finns sex stycken bemannade återvinningscentraler (ÅVC:er) i Hässleholms kommun som tar emot källsorterat avfall. Utöver den största, Vankiva, finns även Bjärnum, Hästveda, Sösdala, Tyringe och Vinslöv.

Sedan 1 januari 2019 tar de bemannade ÅVC:erna endast emot avfall i genomskinliga säckar. Syftet är att göra avfallet synligt och på så sätt öka källsorteringsgraden och skapa en bättre arbetsmiljö för personalen på anläggningarna.

Privatpersoner med renhållningsabonnemang i Hässleholms kommun kan kostnadsfritt lämna upp till tre kubikmeter sorterat avfall per dag. Det motsvarar ungefär ett personbillsläp. Större mängder kan lämnas mot en avgift på ÅVC:n i Vankiva. Upp till fyra gånger per år kan privatpersoner dessutom beställa hämtning av grovavfall, textil och deponi, farligt avfall och matfett.

Företag och verksamheter betalar en avgift för att lämna avfall på ÅVC:erna då detta inte ingår i företagsabonnemanget.

Avloppsreningsverk

Hässleholms Vatten AB har ansvar för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar, ledningsnät och avloppsrening. I januari 2021 blev Hässleholms Vatten och Hässleholm Miljö ett bolag. Vi ansvarar för att leverera kranvatten och hantera spill- och dagvatten. Vi sköter även kommunens drift av vattenverk, reningsverk, pumpstationer och allmänna VA-ledningar. Med hjälp av reningsanläggningarna runt om i kommunen hjälper vi till att hålla sjöar och vattendrag rena och friska.

Hässleholms Kretsloppscenter

I Vankiva, strax norr om Hässleholm, ligger Hässleholms kretsloppscenter (HKC). Där erbjuds mottagning av flera sorters avfall, bland annat förorenade jordar från bygg- och anläggningsprojekt, väg- och saneringsprojekt, slam från dagvattenbrunnar och industriverksamheter, rivningsavfall, brännbart verksamhetsavfall och trä- och trädgårdsavfall.

På HKC läggs stort fokus på att hantera och behandla avfall på ett miljöriktigt och effektivt sätt. Bland annat utvinns metangas från deponierna och ett eget reningsverk hanterar och renar det lakvatten som bildas på anläggningen.

Det inkomna materialet bearbetas och hanteras i största möjliga mån för att optimera resurshanteringen. Biobränsle produceras exempelvis av trä- och trädgårdsavfall, asfalt processas för att återanvändas som bärlager och jordmassor sorteras och siktas för att minska mängden material som deponeras.

Magneten 2020

Våren 2020 beslutade kommunen sig för att lägga ner sin del av verksamheten vilket innebär för stora lokaler och resursbrist för återbruksbutik och återvinningspunkt. Magneten avvecklas under 2020/2021.

Magneten har gett oss oerhört mycket erfarenhet, kunskap och material att bygga vidare på. Vi ska fortsätta ställa om och förändra för en hållbar framtid. Vi ska fortsätta optimera och skapa möjligheter för återbruk, minimering och minskade mängder avfall, och därmed klättra på avfallstrappan.

Fjärrvärmeverket i Hässleholm

Förbränning av avfall för produktion av värme och el sker vid Beleverket i Hässleholm som drivs av Hässleholm Miljö AB. Verket kombinerar förbränning av avfall med biobränslen i separata pannor. För närvarande har avfallspannan en effekt på 18 MW värme och ca 1,5 MW el.

Beleverket fick under 2019 ett förnyat tillstånd med utökad panneffekt och ökad mängd årlig avfallsförbränning. De nya villkoren anger möjlighet att öka avfallsförbränningen till 30 MW eller förbränning av 70 000 ton avfall, samt el- och värmeproduktion av total installerad effekt om högst 138 MW.

Under 2019 installeras en ny ackumulatortank med syfte att effektivisera verket och bättre ta till vara på värmeproduktionen av avfallsförbränningen.

Avfall i andra planer

Översiktsplan

Översiktsplanen anger hur kommunen vill att mark- och vattenområden ska användas i framtiden och hur bebyggelsen kan utvecklas och bevaras. Hässleholms kommuns översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2007-05-02, men en ny är under framtagande och förväntas antas 2020.

I den nuvarande översiktsplanen finns ett stycke, under rubriken "Strategi för teknisk försörjning", som handlar om avfall i kommunen. Där framgår att HKC är av regional betydelse för sortering, behandling av kompost och efterbehandling av trä och plast. Dessutom lyfts utveckling av biogas som energibärare fram som något som bör beaktas som en del av ett miljövänligare energisystem.

År 2007 då översiktsplanen antogs var potentialen för biogas outnyttjad i Hässleholms kommun. Sedan drygt fem år skickas dock allt matavfall till biogasanläggningen i Mörrum i Karlshamns kommun, som ägs av Västblekinge Miljö AB. Där torrrotas matavfallet och omvandlas bl.a. till fordonsgas. En påse matavfall räcker till en busstur på 2,5 km. Det som inte blir till gas blir istället produkter som återanvänds i kretsloppet, t.ex. kompostjord.

I översiktsplanen pekas HKC ut som ett starkt allmänt intresse och därför är det viktigt att åtgärder som kan hindra anläggningens utveckling inte får företas.

Detaljplaner

I planbeskrivningen som hör till planhandlingarna finns under rubriken "Planförslag" en underrubrik som heter "Teknisk försörjningen" där avfallshantering/källsortering är en av de frågor som avhandlas.

Framtida behov

Framtidsplan

Hässleholms kommun har tagit fram en framtidsplan för Hässleholms stad som är en fördjupning av Hässleholms kommuns kommuntäckande översiktsplan. Den blev antagen av kommunfullmäktige 2018-06-25.

Framtidsplanen baseras på målbilden om att Hässleholms stad ska vara en nationell knutpunkt och tillväxtmotor, en ung och urban stad samt en grön och robust stad.

Även i framtidsplanen tas avfall upp i ett stycke där det beskrivs att målet är att minska avfallsmängderna och öka andelen återvunnet material. Detta ska även gälla för matavfall. För att underlätta för medborgarna att mat- och källsortera ska hänsyn tas till avfallshanteringens transportbehov samt markbehov för sorteringsutrymmen, både på allmän plats och på kvartersmark.

Framtidsspaning

Effekten av en lång period av högkonjunktur är tydlig med stora avfallsströmmar från handeln, tillverkningsindustrin och privatpersoners konsumtion. Även avfallsströmmar som uppkommer i byggsektorn och i samband med

infrastrukturprojekt har varit stora vilket syns genom ökning av exempelvis förorenade jordar, asfalt, rivningsrester som tegel och betong och farligt avfall som t.ex. asbest.

En stor efterfrågan inom detaljhandeln syns också på avfallsmängderna då wellpapp, lastpallar och övrigt emballagevirke har ökat kraftigt under många år.

I Hässleholms kommun kan avfallsproducenterna grovt delas in i följande segment:

- En grupp som består av hushåll och detaljhandel. Dessa avfallsmängder hanteras genom fastighetsnära insamling respektive ÅVC för privatpersoner och företag.
- Tillverkningsindustri, som genererar olika typer av avfall som metallskrot, slip- och blästerdamm, oljeslam, vattenbaserat slam och olika typer av emballage.
- Ytterligare en grupp som genererar avfall som hanteras av HMAB, alternativt av privata åkerier och containeruthyrare. Avfallet kommer från vitt skilda verksamheter, som kontor, skolor, verksamheter och tillfälliga aktiviteter som mässor, festivaler mm.
- Avfall från bygg- och anläggningsverksamhet som till stora delar består av trä, skrot, förorenade jordar, brännbart och el-avfall (kabel, aggregat, motorer m.m.).

Om högkonjunkturen skulle vända, kommer vissa avfallsflöden minska. Antagligen kommer det först och främst att synas inom detaljhandeln och tillverkningsindustrin.

I Hässleholms kommun har byggandet under många år haft en svag utveckling. De senaste två åren har dock bostadsbyggandet och nyproduktion inom handeln tagit fart. Bland annat handlar det om T4-området, Stobyvägens norra del, Kärråkra och Finjasjöpark. Planer finns även på att återuppta utvecklingen av området Hässleholm Nord, vilket är ett område tänkt för logistik och lager. Så länge byggtrenden håller i kommer det troligtvis också att synas i avfallsmängderna från byggsektorn.

Aktuella förändringar i lagstiftning

Vid tidpunkten för framtagande av resursoptimeringsplanen sker flera förändringar i lagstiftningen inom avfallsområdet som antingen är under genomförande eller kan uppstå inom de närmaste åren och som har en direkt eller indirekt påverkan på förutsättningarna för kommunen att bedriva avfallsverksamhet.

Tillståndspliktiga insamlingssystem

Krav på tillståndspliktiga insamlingssystem för förpackningar är under genomförande. Kortfattat är innebörden att de som samlar in förpackningar behöver tillstånd av Naturvårdsverket. För att erhålla tillstånd ställs flera nya krav, bl.a. att insamling ska ske bostadsnära och att systemet ska vara nationellt. Då inga insamlingssystem hittills fått tillstånd är kravet på tillståndspliktiga insamlingssystem uppskjutet till 1 januari 2023. Läget är för närvarande så osäkert att det inte går att dra tydliga slutsatser hur de nya kraven påverkar den fastighetsnära insamling av förpackningar som HMAB utför idag.

Producentansvar för returpapper avskaffas

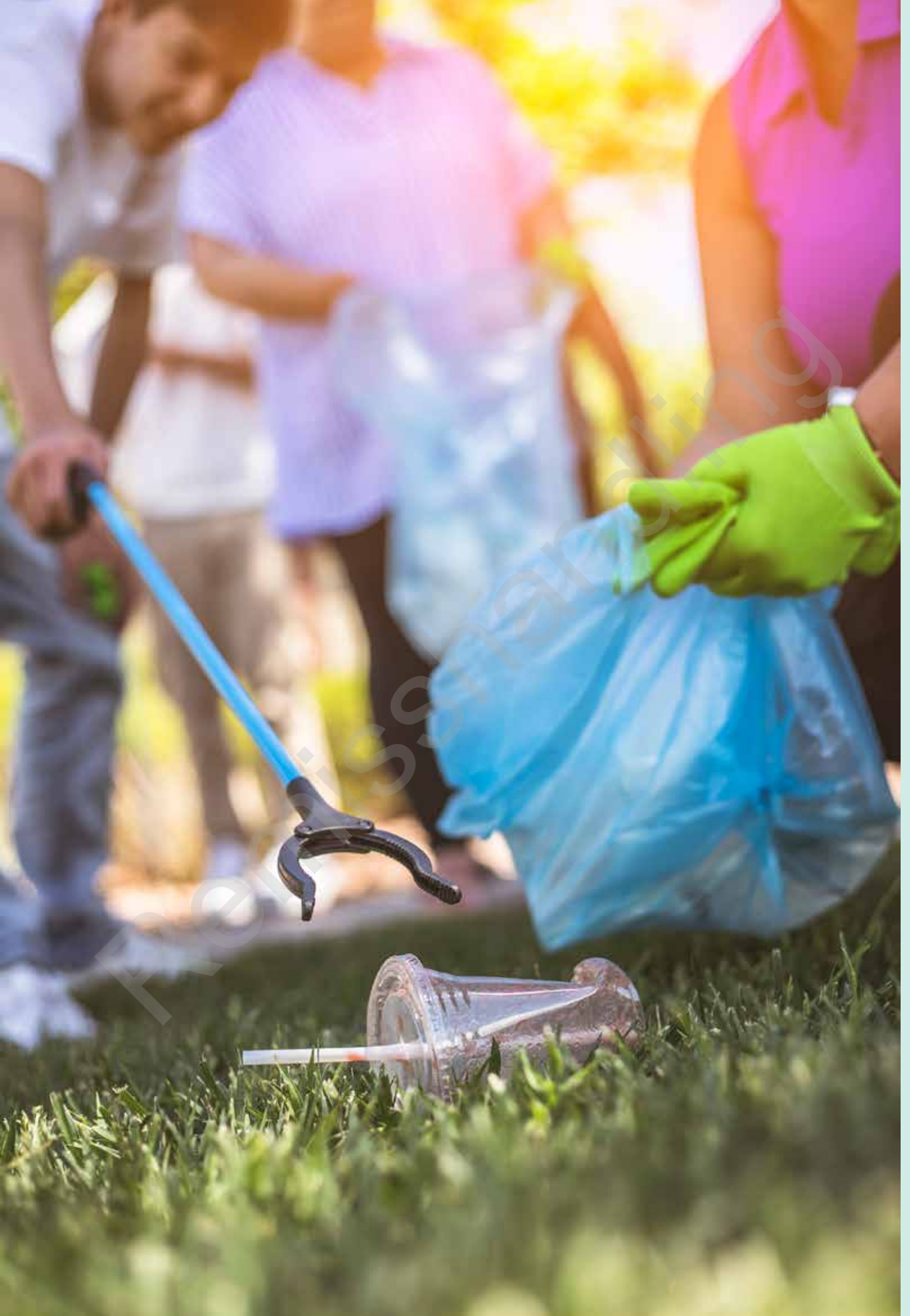
Producentansvaret för returpapper tas bort från och med den 1 januari 2022 och returpapper blir då ett kommunalt avfall. Det betyder att kommunerna måste säkerställa att det utsorterade papperet kan lämnas i kommunens insamlingssystem så att det kan materialåtervinnas. HMAB har redan idag en infrastruktur för insamling av returpapper, vilket begränsar förslaget påverkan på avfallshanteringen i Hässleholms kommun.

Nytt producentansvar för textil

Regeringen utreder ett införande av producentansvar för textil. Utredningen planeras att redovisas i december 2020. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och upphävande av vissa direktiv (avfallsdirektivet), återfinns krav om att medlemsstaterna ska införa separat insamling av avfall för textilier senast den 1 januari 2025. Om producentansvar implementeras i enlighet med den pågående utredningen förväntas mängden utsorterat brännbart avfall som samlas in genom kommunens ansvar att minska.

Krav på utsortering för bygg- och rivningsavfall

Från den 1 augusti 2020 gäller nya bestämmelser för den som hanterar bygg- och rivningsavfall vilket medför ökade krav på att sortera ut vissa avfallslag och förvara dem skilda från varandra och från annat avfall. Bygg- och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet räknas som kommunalt avfall som kommunen ansvarar för att samla in och omhänderta. Kombinationen av förändringen av kommunalt avfall och de nya kraven på utsortering av bygg- och rivningsavfall ställer i huvudsak ökade krav på kommunens insamling av bygg- och rivningsavfall.

Uppföljning av tidigare Resursoptimeringsplan

Inledning

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:6) ska varje avfallsplan (nedan kallat resursoptimeringsplan) innehålla en uppföljning av föregående plan. Uppföljning utgör ett viktigt underlag i samband med att en ny resursoptimeringsplan tas fram. Syftet är att kommunen på så sätt kan dra lärdom av hur den föregående planen har fungerat samt vilka eventuella förbättringspotentialer som finns.

Mål

Hässleholms kommuns nuvarande resursoptimeringsplan gäller 2014-2020 och visionen med planen är att "Hässleholm 2020 är Skånes vintagecentrum". Planen är uppdelad i två övergripande mål med mer specifika mål samt aktiviteter under. Målen och aktiviteterna presenteras nedan:

Övergripande mål:

1. Fram till 2020 vill Hässleholm förebygga och minska avfall och återanvända sopor.

Specifikt mål:

- 1.1. Fram till 2020 vill Hässleholm minska mängden uppkommet avfall och utveckla olika sätt att ta tillvara och återanvända produkter så att deras livslängd förlängs.

Aktiviteter:

- Byggande av en återbrukspark.
- Samarbete med kommunens alla skolor.
- Samarbetsprojekt mellan kommunens förvaltningar och bolag med syfte att förebygga avfall.

Övergripande mål:

2. Fram till 2020 vill Hässleholm öka andelen sopor som materialåtervinns.

Specifikt mål:

- 2.2 Fram till 2020 vill Hässleholm öka andelen avfall som behandlas genom materialåtervinning.

Aktiviteter:

- Utveckling av källsortering i det offentliga rummet och i alla lokaler där kommunen driver verksamhet.
- Enklare insamlingssystem.
- Bra service på återvinningscentralerna.
- Miljövänligare hantering av matavfallet.
- Mer återvinning av fett och fosfor.

Uppföljning av aktiviteter

Målen i resursoptimeringsplanen 2014-2020 är inte direkt mätbara och det är därför svårt att genom uppföljning säga om målen har uppfyllts eller inte. Däremot går det att titta på vilka aktiviteter som har genomförts. Nedan presenteras ett urval av de aktiviteter som har genomförts i syfte att försöka uppnå målen.

Återbrukspark*

Återbruksparken Magneten invigdes i augusti 2018. Magneten är ett samarbete mellan Hässleholm Miljö AB (HMAB) och RSFI (Resurs, språk, friskvård och integration). Återbruksparken består av tre delar: ett "maker-space" där besökare har möjlighet att vara kreativa och skapa eller laga saker som de tagit med sig eller bytt genom återbruksbutiken, en återvinningspunkt som är ett komplement till kommunens återvinningscentraler samt en återbruksbutik där besökaren kan fynda second hand eller lämna något de själva vill bli av med. Dessutom har RSFI påbörjat kurser i möbelrenovering, cykelreparationer och sömnad på Magneten.

Samarbete med skolor

HMAB har gjort en stor satsning på att få in avfallslära i skolorna och bl.a. tagit fram mycket material till skolorna. Fokus ligger på olika nivåer beroende på vilken årskurs materialet är riktat. I förskolan börjar barnen med att lära sig hur de ska källsortera för att sedan i lågstadiet gå vidare till att prata om varför de ska källsortera och slutligen i mellanstadiet lär de sig om avfallstrappan och hur de kan bli mer energismarta. Som ett pedagogiskt material för förskolan togs Sopsamlarmonster fram för varje fraktion med syftet att göra avfall och sortering roligare för barnen. Genom en namntävling fick barnen vara med och döpa de olika monstren. Sopsamlarmonstren blev en succé! Material om och med Sopsamlarmonstren ökar hela tiden och finns lättillgängligt för barn och pedagoger att hämta på skolhemsidan mittavtryck.se. Flera förskolor runt om i Sverige har hört av sig och tagit del av monstermaterialet.

Skåpet TaGe togs fram som ett hjälpmedel för att minska miljöpåverkan men också för att underlätta ekonomiskt för familjer. Genom att etablera Skåpet TaGe i ett befintligt skåp på förskolan eller i skolan så kan föräldrar och barn byta kläder med varandra på ett enkelt sätt. HMAB har informerat skolläda och lärare om projektet och därmed fått upp skåp på ett flertal skolor och förskolor i kommunen.

Våren 2015 genomfördes ett samarbete mellan HMAB och elever i årskurs fyra och fem på Kyrkskolan i Hässleholm. Samarbetet gick ut på att eleverna fick vara med och förändra miljön på avfallsanläggningen i Vankiva i ett praktiskt arbete där de målade upp avfallstrappan på en mur. Projektets syfte och mål var att öka kunskapen kring miljö och hållbar utveckling i skolan genom att lära ut om avfallstrappan och källsortering på avfallsanläggningen i Vankiva. Ett annat syfte var även att få avfallstrappan synliggjord för allmänheten som besöker anläggningen samt att göra den tillgänglig vid studiebesök i ett pedagogiskt syfte.

Källsortering på kontor

Med syftet att förbättra sorteringssystemet på arbetsplatser och möjliggöra att mer återvinns av kontorsavfallet, startade HMAB ett pilotprojekt på kontorsarbetsplatsen vid Hässleholms Kretsloppscenter i Vankiva. Papperskorgar på rummen byttes ut mot fullt sorteringssystem i korridorer, konferenser och köksutrymmen. Denna justering ledde till att det brännbara avfallet minskade. Dessutom minskade åtgången av plastpåsar då de inte längre behövdes till alla rum. Källsorteringen i köksutrymmena har ökat då alla material sorteras i sin fraktion och behållaren för brännbart har bytts ut till en liten istället för en stor hink.

Källsorteringsguide

HMAB har tagit fram en källsorteringsguide, i form av en broschyr, med information och tips på sortering för att öka intresset hos kunderna. Broschyren innehåller bilder från skolor och verksamheter i kommunen för att öka den lokala förankringen och få en igenkänningsfaktor som motiverar kunderna till att källsortera på sin arbetsplats eller skola. Detta är ett pågående projekt som betar av verksamheter och skolor efterhand.

Enklare insamlingssystem

För att underlätta sortering och mellanlagring för hushållen samt för att förbättra arbetsmiljön för chaufförerna och öka utsorteringsgraden, infördes fyrfackssystem hösten 2016. Som en del av utredningen inför bytet startades två försöksområden upp i september 2014 med fyrfack som modell. Detta försöksprojekt syftade till att ta reda på vilken fraktionsindelning och vilket tömningsintervall som lämpade sig i Hässleholms kommun. Systemet med fyrfack är enklare för både kunder och chaufförer då allt kan sorteras i kärnen och man slipper extra hinkar och säckar samt en mellanlagring i exempelvis sitt garage.

HMAB möttes av både ris och ros från kunderna i samband med bytet, men i det stora hela gick övergången till det nya systemet bra. En stor anledning till detta beror antagligen på att en stor kampanj genomfördes i samband med införandet. Direktkontakt med kunder utanför mataffärer i hela kommunen och på marknader, direktpost med tävling och reklam på bussar är några exempel på marknadsföring som genomfördes.

*"Magneten" avvecklas 2020/2021

Farligt avfall är en fraktion som vid plockanalyser ses i relativt stora mängder i andra fraktioner. Som en del i det nya insamlingssystemet togs en lösning på problemet fram. Genom att plocka bort deponi som en fraktion i kärlet minskade felsorteringen. Deponi, farligt avfall och matfett ska nu istället budas i den röda miljöboxen.

Vid införandet av det nya insamlingssystemet ingår nu också ett visst antal matavfallspåsar varje år. Dessa delas ut löpande efter beställning av kund under året för att minska felsorteringar i matavfall genom felförpackning i plastpåsar.

Mer återvinning av fett och fosfor

Slammet som töms från fettavskiljare lämnas hos C4 energi i Karpalund där det omvandlas till biogas. Tidigare har många verksamheter inte haft fettavskiljare eller har de haft fettavskiljare som töms av andra än kommunen. Slam från fettavskiljare räknas som kommunalt avfall och omfattas därför av det kommunala monopolet. På grund av detta startades en arbetsgrupp för ändamålet att öka återvinningen av fett och minska påfrestningarna på ledningsnätet. Gruppen, bestående av HMAB, Hässleholms Vatten, Hässleholms teknik, Stadsbyggnadskontoret och Miljökontoret, har tagit fram en gemensam broschyr kring information om tömning och regler vad gäller fettavskiljare.

Hässleholms Vatten har skickat ut broschyren till alla verksamheter i Hässleholms kommun som på något sätt hanterar livsmedel. Dessutom har HMAB haft frukostseminarium med de stora fastighetsbolagen i kommunen som har fettavskiljare. Det har gjorts en inventering av vilka fettavskiljare som finns och dessa har lagts in i verksamhetssystemet så att de finns listade för tömning. Tack vare detta töms fler fettavskiljare vilket medför att mer avfall skickas till biogasanläggningen i Karpalund. Förhoppningen är att detta på lång sikt minskar påfrestningarna på ledningsnätet så att kostnaden för exempelvis spolningar kan minska.

Styrkor och förbättringspotential

Som en del av uppföljningen av resursoptimeringsplanen 2020 har arbetsgruppen för den nya planen tittat på vilka styrkor samt förbättringspotential det finns med den gamla att ta med till den nya. Nedan listas dessa:

- Den nuvarande resursoptimeringsplanen fokuserar mycket på HMAB:s arbete. I den nya planen bör hela kommunen involveras.
- Planen bjuder in till läsning och är inte så tung. Den bör dock bli mer konkret och sammanhängande, bl.a. genom att göra målen mätbara och förtydliga vem som ansvarar för uppföljning.
- För att göra planen mer lättillgänglig för kommuninvånarna bör det tas fram en populär-version. Det hade även varit bra att ta fram kortare versioner av planen som är anpassade till respektive förvaltning för att göra planen mer användarvänlig.
- Det är bra att förtydliga med hjälp av konkreta exempel.

Nedlagda deponier i Hässleholms kommun

Nedan sammanfattas uppgifter om nedlagda kommunala deponier i Hässleholms kommun. Detta dokument utgör en bilaga till den gemensamma resursoptimeringsplanen för Hässleholms kommun. Enligt kraven i Naturvårdsverkets Föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan (NFS 2020:6) ska kommunerna inventera och riskklassa samtliga kända deponier inom kommunens gränser. Inventering och riskklassning har genomförts utifrån prioriteringen att Hässleholms kommun ska antas ha avhjälpandeansvaret för deponierna. För tre deponier ansvarar HMAB för avhjälpandet, dessa redovisas sist. Sammanställning av antalet inventerade deponier enligt MIFO fas 1, MIFO fas 2, lokaliserad men MIFO ej genomförd och identifierade men ännu ej lokaliserade redovisas i tabellen nedan.

Steg	Antal objekt
MIFO fas 1 genomförd	8
MIFO fas 2 genomförd	9
Lokaliserade, MIFO ännu ej genomförd	0
Identifierade men ännu ej lokaliserade	2

Hässleholm, Läredadeponin

Namn: Läredadeponin, Beletippen, Belebacken

Plats/Fastighet: Läreda 436:6, Hässleholm 87:9.

Typ av avfall som deponerats: Deponering av kommunalt avfall, byggnadsavfall, trädgårdsavfall, kemikalieavfall, industriavfall och slam. Det har deponerats mineralullsavfall från industrin Rockwool, både torravfall och tvättat/ urlakat våtavfall. Modulent Konstruktioner AB har deponerat träavfall och färgrester. Det fanns även en del bilverkstäder och mekaniska verkstäder som kan ha deponerat spillolja, thinner, färgrester, koks mm.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 1 000 000 m³ – 3 000 000 m³.

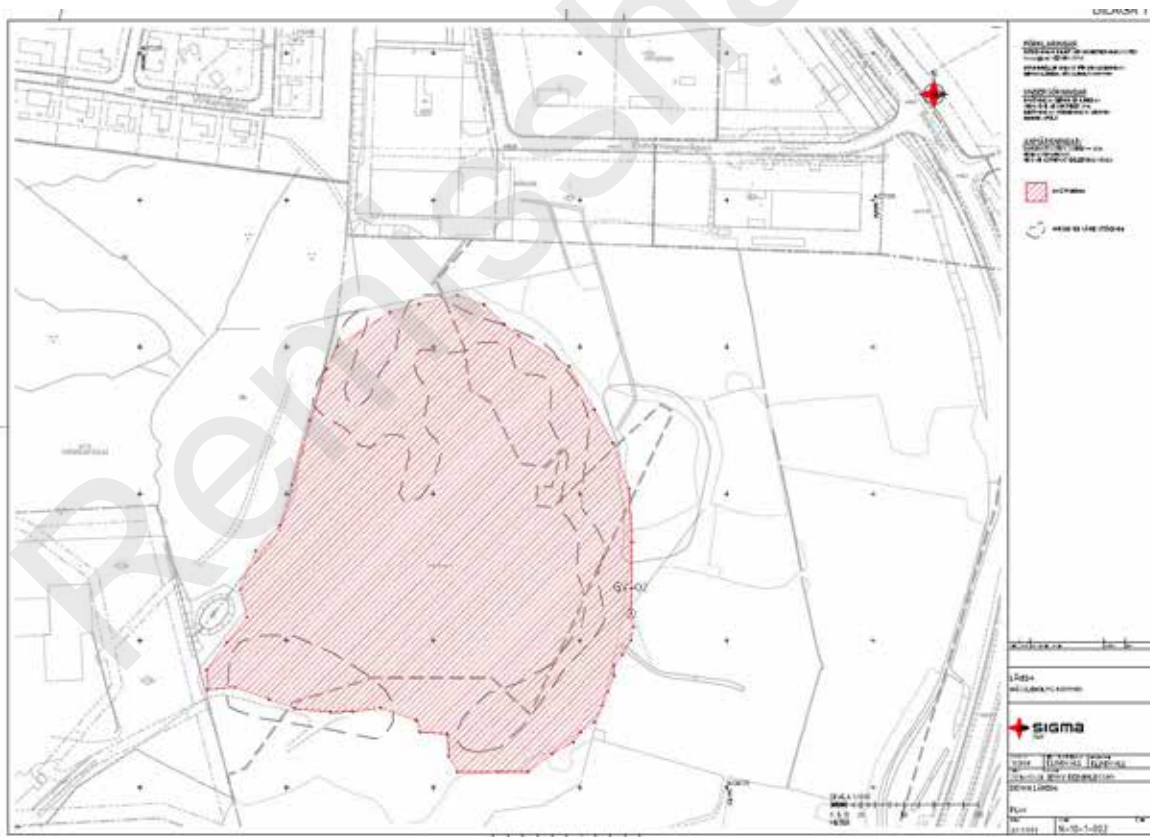
Aktiv driftsperiod: Okänd driftsstart. Driftsslut 1979.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 1 (mycket stor risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin har en täckning som enligt fältinventering 1997 (VA-teknik & Vattenvård) har bedömts vara god - medelgod. Senare observationer (2010, Tyréns AB) visar på en möjligen bristfällig täckning på deponin men något bättre på deponins slänter. Deponigas tidigare uttagits och tillgodogjorts, detta görs dock inte längre. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2017, vilken resulterade i att en kompletterade skyddstäckning av deponin påbörjades under 2018.

Planerade åtgärder: Den påbörjade skyddstäckningen ska avslutas inklusive avskärande av grundvatten till deponin. Deponin och dess risk för människors hälsa och för miljön ska utredas ytterligare, innan eventuella ytterligare åtgärder kan vidtas för att minska den risk deponin utgör.

Deponins utbredning: Ca 10 ha med en mäktighet om mellan 10-30 m.

Figur 1. Deponins utbredning. Bild tagen från Sigma Civils rapport (2017).

Vittsjö

Namn: Sågen.

Plats/Fastighet: Vittsjö 2:26. Deponin är belägen ca 500 m söder om Vittsjö samhälle.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, industri-, byggnads-, trädgårdsavfall, skrot, slam latrin och ospecificerat miljöfarligt avfall. Till stor del bedöms avfallet utgöras av träavfall från träindustrier. Eldning av avfall ska också ha förekommit. Det har förekommit anmälningar om miljöfarligt avfall, bland annat hormoslyr, vilket inte kunnat bekräftas. Klorfenolbaserade doppningspreparat har använts på sågverket, varför det kan föreligga en risk för att även sådant avfall har deponerats. Även industriavfall från Bjärnums gamla kommun ska ha deponerats på platsen men hur länge detta har pågått eller vilka avfallsvolymer det skulle röra sig om är okänt.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: Ca 100 000 m³.

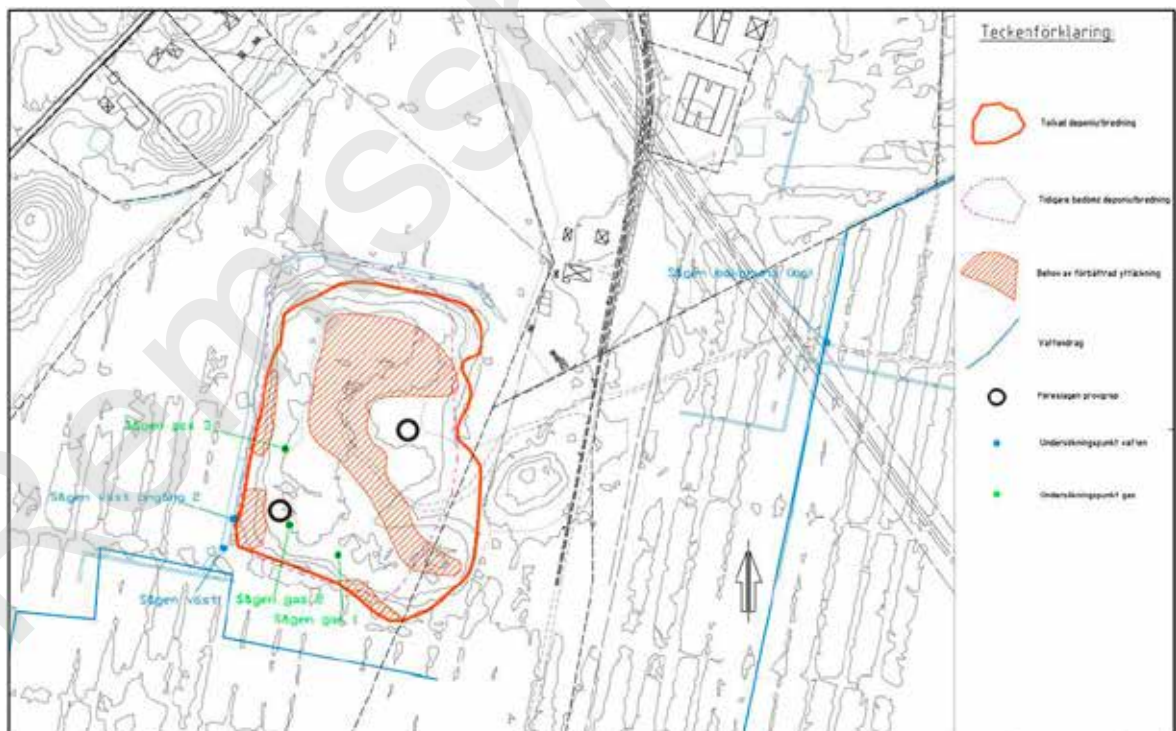
Aktiv driftsperiod: Okänd start. Deponering upphörde ca 1979.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 3 (måttlig risk) (Tyréns 2013).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin förseddes efter att deponeringsverksamheten upphörde med täckmassor. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2013 och resulterade i att en förbättrad yttäckning av delar av deponin genomfördes under 2018.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder utöver kontinuerlig övervakning, bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Ca 2,5 ha enligt figur nedan:

Figur 2. Deponins utbredning. Bild tagen från Tyréns rapport (2013).

Tormestorp

Namn: Tormestorp

Plats/Fastighet: Tormestorp 99:10.

Typ av avfall som deponerats: Tippning av kommunalt avfall har förekommit. Eventuellt har även industriavfall deponerats. Efter maj 1969 användes deponin huvudsakligen för trädgårdsavfall.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 3 400 m³.

Aktiv driftsperiod: Okänt startår. Deponering skedde i huvudsak fram till 1973.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 2 (stor risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Fastighetsägaren har efter att deponiverksamheten upphörde fyllt ut delar av området, dock inte till följd av deponiverksamheten.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade. Deponins utbredning: ca 0,2 ha.

Figur 3. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Övrigt: Information har inkommit till kommunen om att det ska finnas ytterligare en deponi med okänt ursprung belägen sydost om den deponi som är inventerad enligt MIFO fas 1. Det är oklart om det ens är kommunen som är ansvarig för deponin, varför den inte redovisas ytterligare här.

Figur 4. Område för ytterligare en deponi. Den andra tippen är också inritad som "Tipp Sösdala kommun". Kartan inkommen till Miljönämnden i Hässleholms kommun.

Vinslöv, Kullen

Namn: Kullen.

Plats/Fastighet: Vanneberga 2:80 (tidigare Kullen 1).

Typ av avfall som deponerats: Innehållet i deponin är okänt, men det finns risk för att kommunalt avfall har deponerats på platsen.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 5 000 m³ (osäker uppgift).

Aktiv driftsperiod: Okänd start. Deponeringsverksamheten upphörde troligtvis under 1950 eller 1960-talet.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 2 (stor risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Det har troligtvis påförts täckmassor på avfallet, då det inte syns något avfall och området är gräsbevuxet.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade. Deponins utbredning: Ca 0,2 ha (osäker uppgift).

Figur 5. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Ranseröd

Namn: Ranseröd.

Plats/Fastighet: Ranseröd 3:17.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall. Det är oklart om industriavfall och farligt avfall har deponerats på platsen. Vätskor som olja och liknande samlades upp och lagrades ovan mark till dess att kommunen kom och hämtade det. Eldning av avfall skedde under driftåren, vilket innebär att det finns risk för dioxiner i marken.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 1 000 m³ (osäker uppgift).

Aktiv driftsperiod: 1960-talet fram till 1978. "Okynnestippling" verkar fortfarande till viss del pågå.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 2 (stor risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Det har troligtvis påförts täckmassor på avfallet. En del avfall syns fortfarande, men kan ha tillkommit efter att deponiverksamheten avslutades.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: 0,05 ha (osäker uppgift).

Figur 6. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Röke

Namn: Röke.

Plats/Fastighet: Röke 2:1.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall. Möjligtvis har även jordbruksavfall, olja och bekämpningsmedel deponerats.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 5 800 m³ (osäker uppgift). Det verkar som att avstjälpning har skett även efter att verksamheten upphörde.

Aktiv driftsperiod: Okänt startår, driftslut 1978.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 2 (stor risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Det har troligtvis påförts en del täckmassor på avfallet, då området är skogbevuxet. En del avfall syns fortfarande, men kan ha tillkommit efter att deponiverksamheten avslutades.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: 0,3 ha (osäker uppgift).

Figur 7. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Torup

Namn: Torup.

Plats/Fastighet: Torup 1:199.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, möjligen har även industriavfall deponerats. Ingen förbränning av sopor ska ha skett.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 9 000 m³ (osäker uppgift).

Aktiv driftsperiod: Okänd driftstart. Driftslut ca 1978.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 2 (stor risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Soporna täcktes kontinuerligt över med massor och när deponin stängdes sluttäcktes den med jordmassor. En del avfall syns dock fortfarande på platsen.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Ca 0,5 ha (osäker uppgift)

Figur 8. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Ignaberga

Namn: Ignaberga.

Plats/Fastighet: Ignaberga 6:27.

Typ av avfall som deponerats/hanterats: Kommunalt avfall. Enligt fastighetsägaren förvarades avfallet i sex containrar på fastigheten. När en container var full kom kommunen och hämtade avfallet. Inget avfall ska vara nedgrävt på fastigheten utan det var endast mellanlagring av avfall som skedde. Inga avfallsrester har påträffats vid markarbeten inom området.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: Okänt, troligtvis har ingen deponering skett.

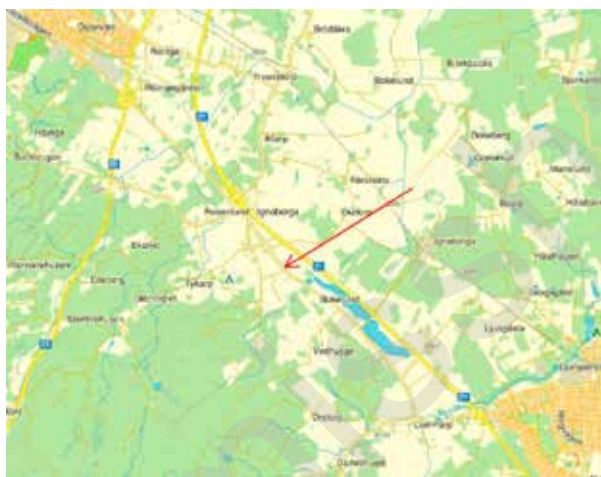
Aktiv driftsperiod: Okänd driftstart. Driftslut 1975.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 4 (liten risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Efter avslutad verksamhet ska marken där containrarna stått ha jämnats ut och ytan ha använts som uppställningsplats för baracker och maskiner.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Okänt, troligtvis har ingen deponering skett.

Figur 9. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Tyringe

Namn: Släbobygget

Plats/Fastighet: Släbobygget 3:1, ca 1,5 km nordväst om Tyringe.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, industri-, byggnads- och trädgårdsavfall samt miljöfarligt avfall och slam. Enligt tidigare genomförda utredningar ska slam från metallhårdning och restprodukter från avfettning med klorerade kolväten ha deponerats. Det ska även finnas uppgifter på att olja ska ha deponerats, mer än 6 m³ per år samt stora mängder ospecificerat miljöfarligt avfall. Eldning ska ha förekommit år 1973, vilket bland annat kan medföra risk för dioxinbildning.

Deponiklass: (Kommunal) avfallsdeponi.

Deponerade mängder: Ca 400 000 m³.

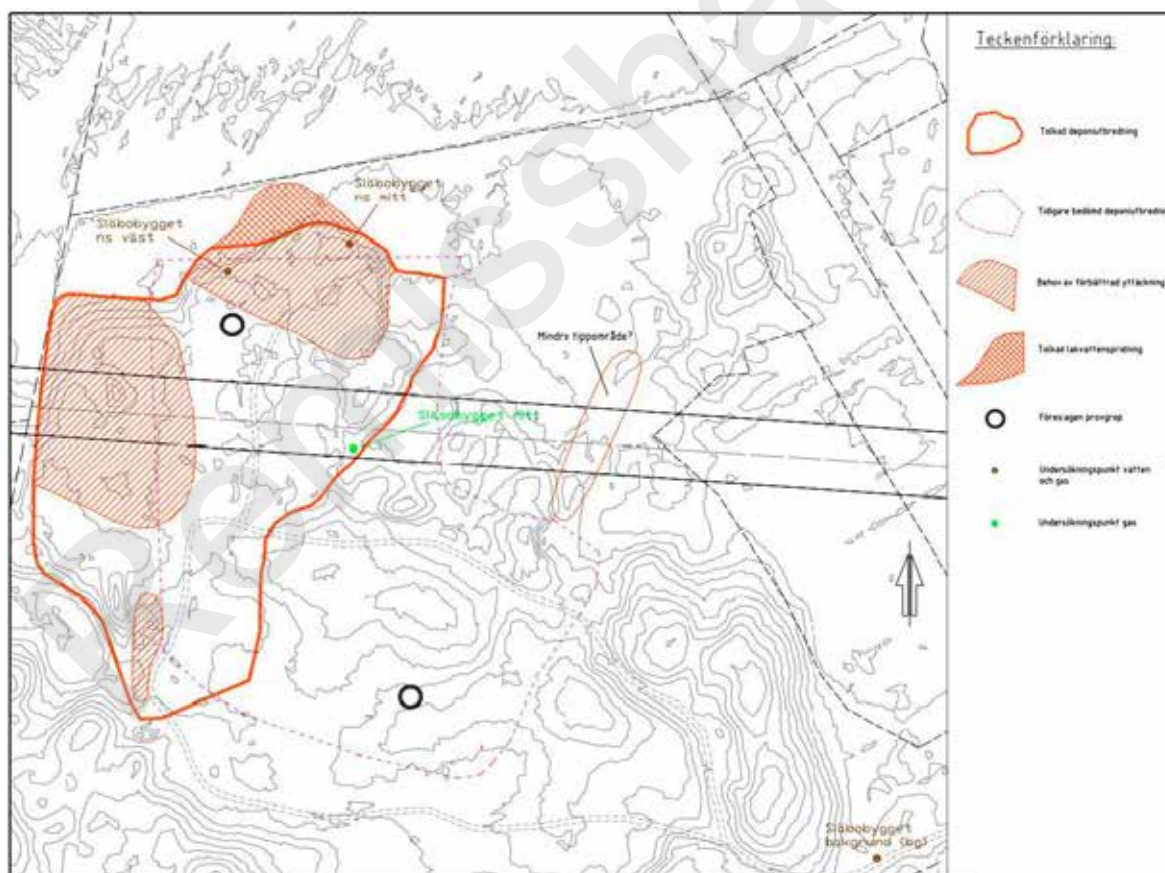
Aktiv driftsperiod: 1969 - 1979.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 3 (måttlig risk) (Tyréns 2013).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin förseddes efter att deponeringsverksamheten upphörde med täckmassor. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2013 och resulterade i rekommendationen att förbättra yttäckningen på delar av deponin.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Ca 4,5 ha enligt figur nedan:

Figur 10. Deponins utbredning. Bild tagen från Tyréns rapport (2013).

Tyringe

Namn: Tvärskog

Plats/Fastighet: Tvärskog 1:97, Tyringe 129:1. Deponin är belägen i Tyringes centrala delar.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, industri-, byggnads- och trädgårdsavfall samt miljöfarligt avfall och slam. Deponin användes fram till dess att Släbobygget-deponin togs i bruk, och ungefär samma typ av avfall bedöms kunna ha deponerats (slam från metallhårdning, restprodukter från avfettning, olja med mera).

Deponiklass: (Kommunal) avfallsdeponi.

Deponerade mängder: Ca 200 000 m³.

Aktiv driftsperiod: 1950-talet fram till 1969.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 3 (måttlig risk) (Tyréns 2013).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin förseddes efter att deponeringsverksamheten upphörde med täckmassor. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2013 och resulterade i rekommendationen att förbättra yttäckningen av delar av deponin.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Ca 4,8 ha enligt figur nedan:

Figur 11. Deponins utbredning. Bild tagen från Tyréns rapport (2013).

Ballingslöv

Namn: Ballingslöv

Plats/Fastighet: Ballingslöv 9:4, 9:46 samt 9:72, strax norr om centrala Ballingslöv.

Typ av avfall som deponerats: Deponering av kommunalt avfall, kemikalieavfall, trädgårdsavfall, industriavfall, byggnadsavfall, jordbruksavfall.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

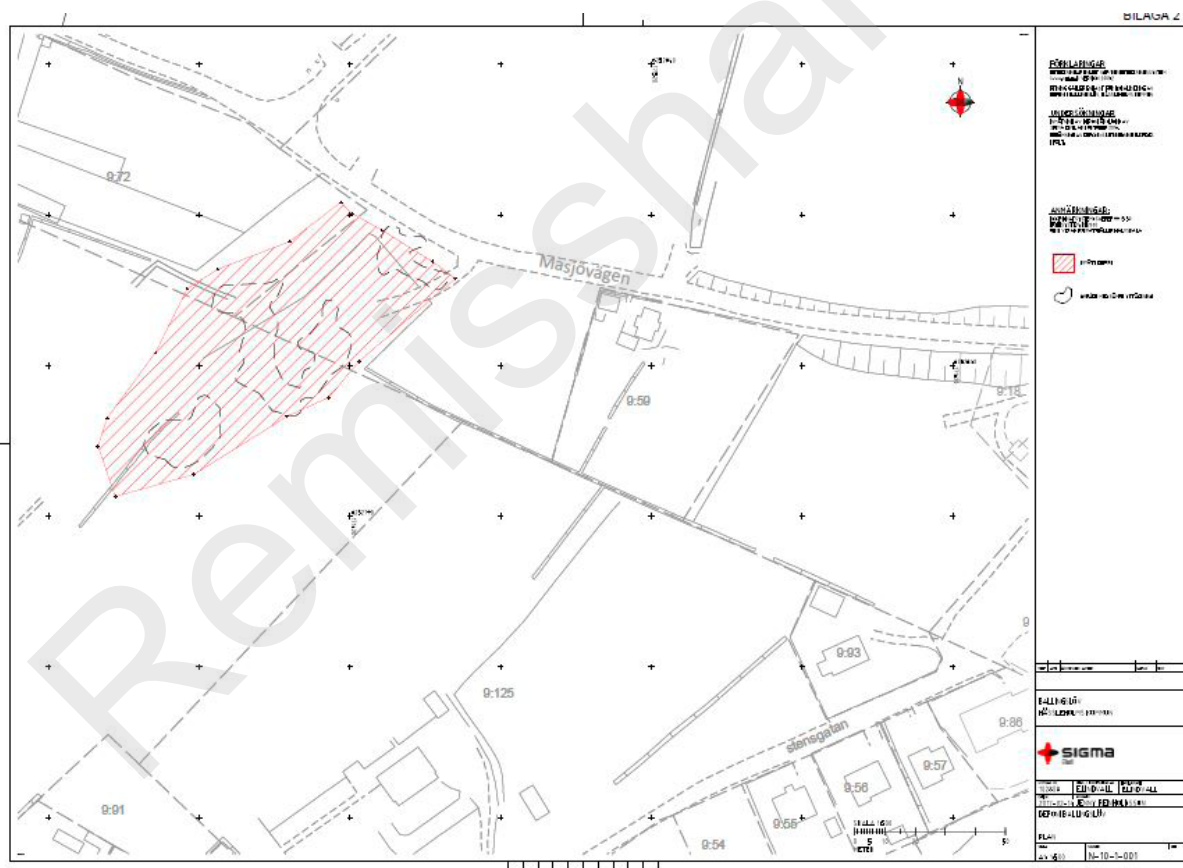
Deponerade mängder: 10 000-15 000 m³.

Aktiv driftsperiod: Okänt startår. Driftslut 1975.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 3 (Tyréns 2013).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin är försedd med täckmassor. I deponins västra kant noterades sprängsten och en del avfall, som metallskrot och glas. Avfallet bedöms vara ditlagt efter att deponin täcktes. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2017 och resulterade i ett förslag om förbättrad yttäckning av delar av deponin.

Planerade åtgärder: Förutom en eventuell komplettering av yttäckning, bedöms inga ytterligare åtgärder i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt vara motiverade.

Figur 12. Deponins utbredning. Bild tagen från Sigma Civils rapport (2017).

Deponins utbredning: 0,5 ha.
Mjölkalånga

Namn: Mjölkalånga.

Plats/Fastighet: Mjölkalånga 3:12. Deponin identifierad, men har inte kunnat hittas vid platsbesök.

Typ av avfall som deponerats: Okänt.

Deponiklass: Okänt.

Deponerade mängder: Okänt.

Aktiv driftsperiod: Okänt.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskbedömning ej genomförd.

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Okänt.

Planerade åtgärder: Okänt.

Deponins utbredning: Okänt.

Hårsjö

Namn: Hårsjö.

Plats/Fastighet: Hårsjö 1:16. Deponin identifierad, men har inte kunnat hittas vid platsbesök.

Typ av avfall som deponerats: Okänt.

Deponiklass: Okänt.

Deponerade mängder: Okänt.

Aktiv driftsperiod: Okänt.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskbedömning ej genomförd.

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Okänt.

Planerade åtgärder: Okänt.

Deponins utbredning: Okänt.

Stoby

Namn: Stoby.

Plats/Fastighet: Stoby 6:30.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall. Invid tippen ska det ha förekommit mindre deponering av trädgårdsavfall från Stoby kyrkogård.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 7 200 m³ (osäker uppgift).

Aktiv driftsperiod: Okänd driftsstart. Driftsslut ca 1960.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 4 (liten risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Efter avslutad deponeringsverksamhet har täckmassor påförts deponin, då området idag används som upplag för massor.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Ca 0,3 ha (osäker uppgift).

Figur 13. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Bjärnum

Namn: Bjärnumsdeponin

Plats/Fastighet: Skeröd 3:18, ca 1 km söder om Bjärnums samhälle.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, industri-, byggnads-, trädgårdsavfall, skrot, schaktmassor och slam.

Deponiklass: (Kommunal) avfallsdeponi.

Deponerade mängder: Ca 100 000 m³ baserad på en area om ca 1,4 ha samt en uppskattad genomsnittlig måktighet om 7 m.

Aktiv driftsperiod: Okänt startår, aktiv fram till ca 1975.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 4 (liten risk) (Tyréns 2013).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin förseddes efter att deponeringsverksamheten upphörde med täckmassor. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2013 och resulterade i att en förbättrad yttäckning av delar av deponin genomfördes under 2017.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Figur 14. Deponins utbredning. Bild tagen från Tyréns rapport (2013).

Deponins utbredning: Ca 1,4 ha enligt figur nedan:

Bjärnum, Västra deponin

Namn: Bjärnum, västra deponin

Plats/Fastighet: Skeröd 3:18, Bjärnum 1:69

Typ av avfall som deponerats: Okänt

Deponiklass: (Kommunal) avfallsdeponi.

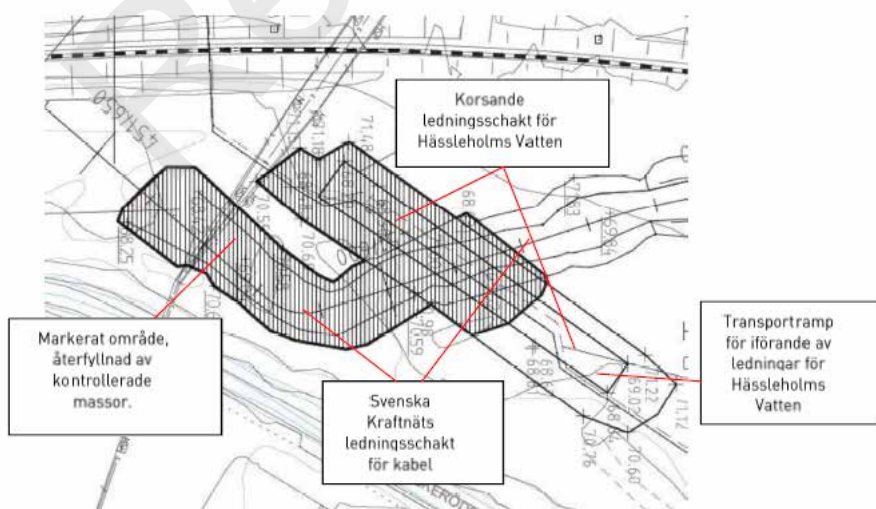
Deponerade mängder: ?. Uppschaktade mängder 2014: ca 5 000 m³.

Aktiv driftsperiod: ?

Riskklassning enligt MIFO fas 2: ?

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Delar av deponin efterbehandlades genom uppschaktning och bortforsling av avfallet till behandlingsanläggning (Hässleholm Miljö) då Sydvästlänken anlades. Inför anläggningsarbetena genomfördes en översiktlig, miljöteknisk markundersökning 2011. En kompletterande miljöteknisk markundersökning genomfördes år 2013.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder är planerade, dock har konsult rekommenderat efterbehandling av även den del av deponin som legat utanför nu behandlat område.

Figur 15. Bilder tagna ur "SVK-Bjärnum deponi, Efterbehandling av förorenad mark".

Deponins lokalisering, översikt:

Torp

Namn: Torp.

Plats/Fastighet: Torp 4:1.

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall (fram till 1960-talet), därefter enbart trädgårdsavfall. Inget farligt avfall ska ha tippats.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 1 500 m³ (osäker uppgift).

Aktiv driftsperiod: Driftsperiod troligtvis 1950-60-talet fram till 1970-80-talet.

Riskklassning enligt MIFO fas 1: Riskklass 4 (liten risk).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Avstjälpning verkar fortfarande ske i viss mån. Täckmassor har troligtvis påförts deponin i någon utsträckning, då området idag är skogbevuxen.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Figur 16. Deponins lokalisering. Bilderna kommer ursprungligen från Hitta.se, men har hämtats från MIFO-blanketten.

Deponins utbredning: 0,15 ha (osäker uppgift).

Deponier där HMAB ansvarar för avhjälpandet

Sösdala

Namn: Sösdaladeponin.

Plats/Fastighet: Vannaröd 6:14 (på Skolgatan, i anslutning till den aktiva återvinningscentralen).

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, trädgårds- industri- och byggavfall samt slam. Bland industriavfallet fanns avfall från livsmedels- och elektronikindustri.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

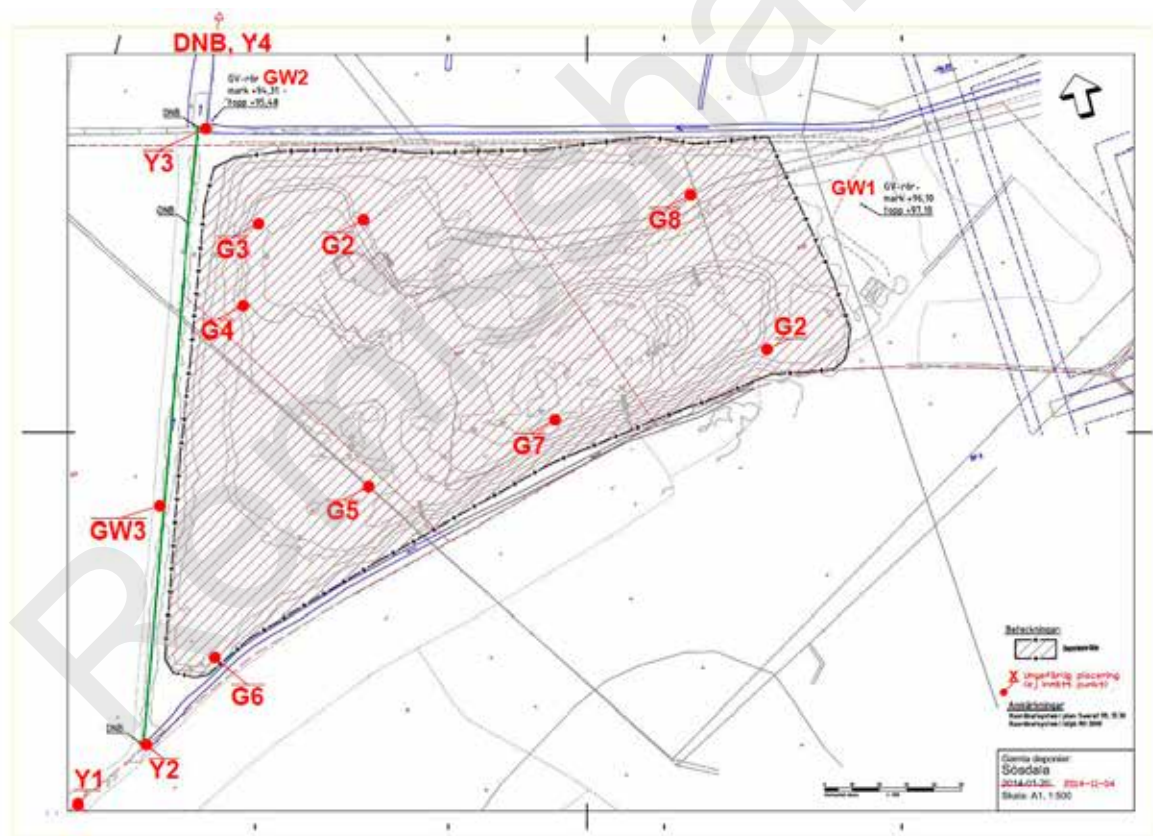
Deponerade mängder: 100 000 – 150 000 m³, baserat på ett antagande om en genomsnittlig mäktighet om 4 m.

Aktiv driftsperiod: Okänd startperiod. Deponering upphörde 1979.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 4 (liten risk) (SWECO 2014).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin är försedd med täckmassor ovanpå det deponerade avfallet och på delar av området ligger idag en återvinningscentral. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2014.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget motiverade.

Figur 17. Deponins utbredning. Bild tagen från SWECOs rapport 2014.

Deponins utbredning: Ca 3,1 ha.

Vinslöv

Namn: Vinslövs deponi.

Plats/Fastighet: Vinslöv 21:27 (på Boarpsvägen, norr om den aktiva återvinningscentralen).

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, industri-, trädgårds- och byggnadsavfall samt slam och miljöfarligt avfall. Mest emballage, textilier och bildäck ska ha deponerats men även spillolja och slam.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 300 000-400 000 m³ (Uppgifter från HMAB i MIFO-inventering).

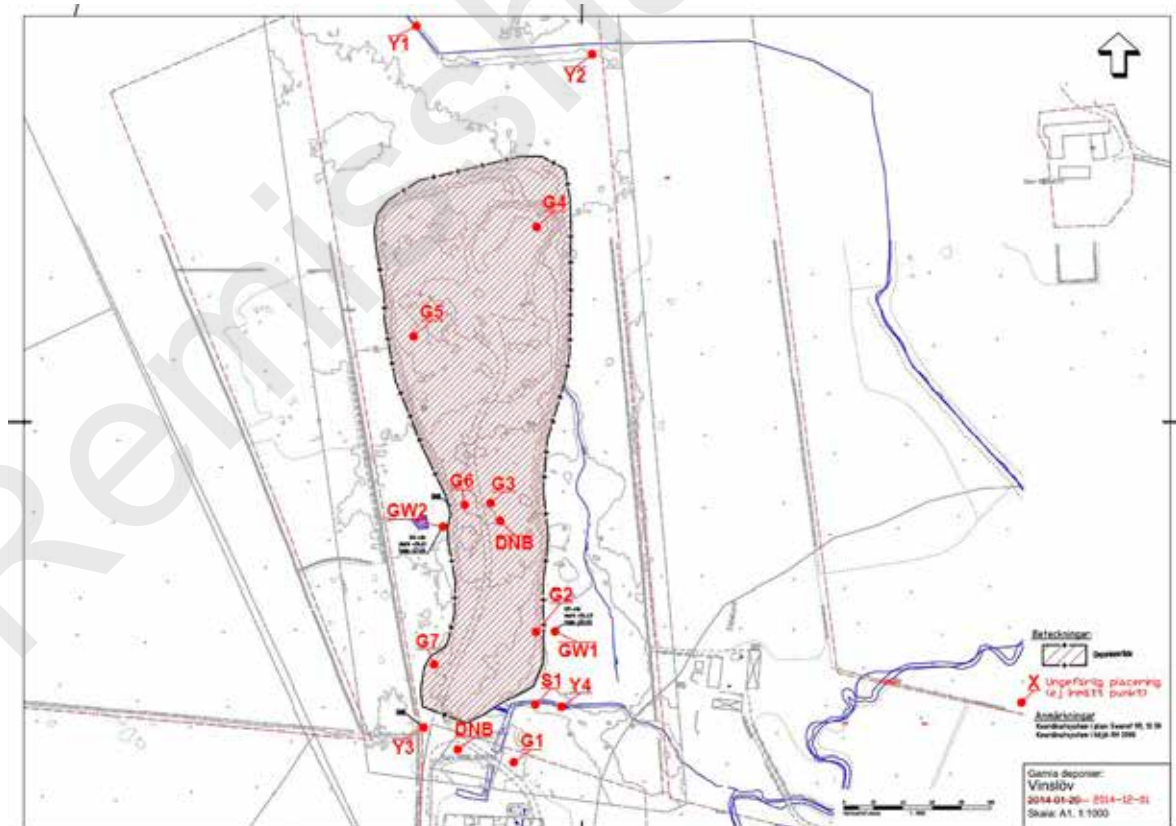
Aktiv driftsperiod: Okänd startperiod. Deponering upphörde 1979.

Riskklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 4 (liten risk) (SWECO 2014).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Avfallet har efter avslutad deponiverksamhet täckts över med jord och inert avfall. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2014, då deponin också täcktes med ytterligare 29 000 m³ sediment från muddringen av Vinslövssjön.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget motiverade. Täckning av slänterna och rensning av skrot skulle kunna förbättra områdets estetik men behövs inte för att minska föroreningsspridningen.

Deponins utbredning: Ca 3,2 ha (i SWECO's rapport anges ca 6 ha, detta omfattar dock "verksamhetsområdet", vilket troligtvis även omfattar ÅVC). En kontrollmätning av deponins utbredning visade att själva deponins area uppgår till ca 3,2 ha.

Figur 18. Deponins utbredning. Bild tagen från SWECOs rapport 2014.

Hästveda

Namn: Hästvedadeponin.

Plats/Fastighet: Hästveda 14:98 (på Östra Storgatan i Hästveda, i anslutning till den aktiva återvinningscentralen).

Typ av avfall som deponerats: Kommunalt avfall, trädgårds-, industri- och byggnadsavfall samt slam. Industriavfallet har bestått i bl.a. möbelindustriavfall, som till exempel polyetanskum blandat med kloreten.

Deponiklass: Kommunal avfallsdeponi.

Deponerade mängder: 55 000 - 70 000 m³, baserad på en uppskattad genomsnittlig mäktighet om ca 5 m.

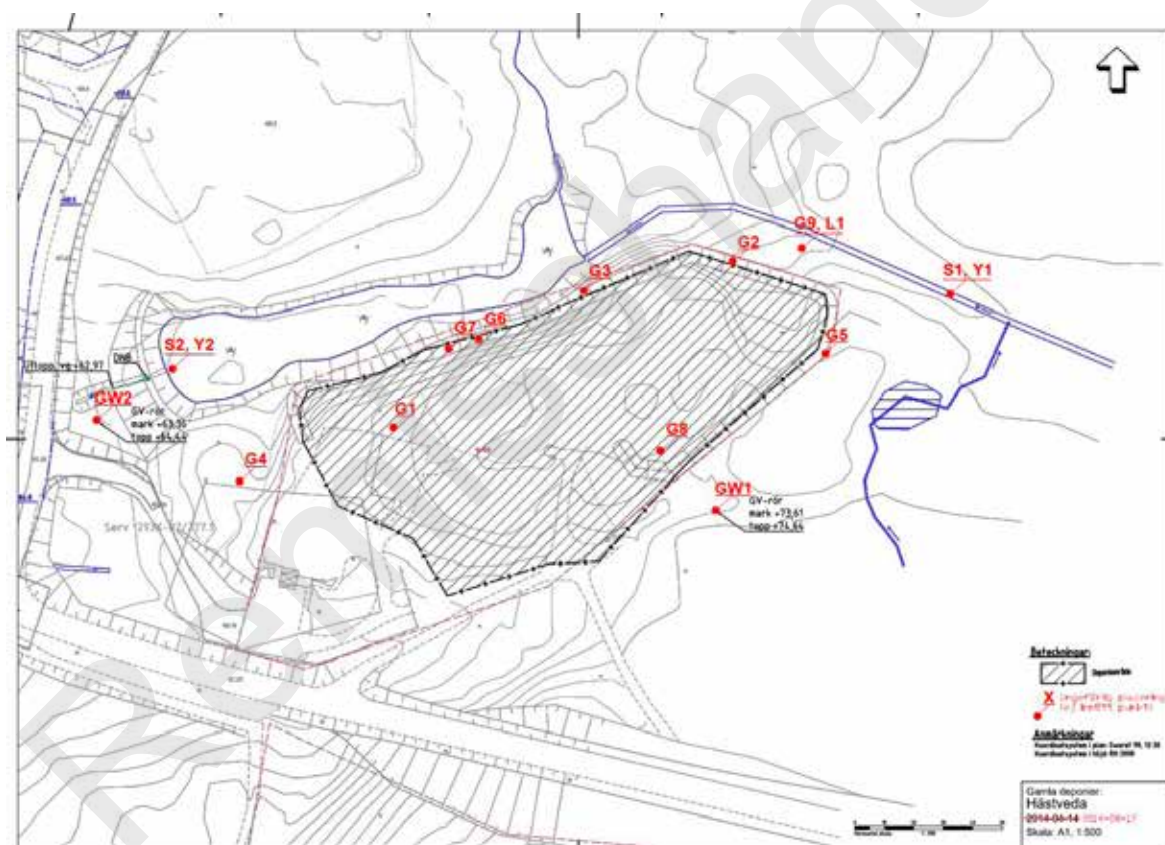
Aktiv driftsperiod: Okänt startår, aktiv fram till 1979.

Risiklassning enligt MIFO fas 2: Riskklass 4 (liten risk) (SWECO 2014).

Vidtagna åtgärder sedan deponering avslutades: Deponin är försedd med täckmassor. Deponin och dess risk för miljö och hälsa har utretts i flertalet omgångar under årens lopp. Den senaste utredningen genomfördes under 2014.

Planerade åtgärder: Inga ytterligare åtgärder bedöms i dagsläget ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt motiverade.

Deponins utbredning: Ca 1,1 ha.

Figur 19. Deponins utbredning. Bild tagen från SWECOs rapport 2014.

Andra mål och strategier

Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. I samband med framtagande av mål till Hässleholms resursoptimeringsplan (ROP), tittade arbetsgruppen bl.a. på hur ROP:ens mål kan bidra till att uppfylla de globala målen för hållbar utveckling, nationella miljökvalitetsmål, regionala miljömål och lokala miljömål. Dessutom pratade arbetsgruppen om den nationella avfallsplanen samt det så kallade 25/25-målet. Nedan presenteras ett urval av de mål och styrdokument som har bedömts vara relevanta att ta hänsyn till i samband med att målen i ROP:en har tagits fram.

Agenda 2030 – de globala målen för hållbar utveckling

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling. Målen ska gälla fram till 2030. Målen illustreras enligt Figur 1.

Figur 1. De 17 globala målen för ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling.

De globala hållbarhetsmålen är högt satta och berör många aspekter av hur världen ska bli en bättre plats. I en del av de mål som berör miljömässig hållbarhet ingår även avfallshantering direkt och indirekt, exempelvis mål 11 "Hållbara städer och samhällen" och mål 12 "Hållbar konsumtion och produktion". I mål 11 syftar delmålen till att möta den stora inflyttningen till städer på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Detta innebär bl.a. hållbar planering av avfallshantering. I mål 12 syftar delmålen till att minska det ekologiska fotavtrycket genom att ändra på hur vi producerar och konsumerar varor och resurser. Detta innebär bl.a. minskad konsumtion och en ökning av återbruk.

Nationella miljökvalitetsmål

Sverige har 16 miljökvalitetsmål som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Åtgärder för hållbar avfallshantering påverkar främst målen begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö och god bebyggd miljö. Begränsad klimatpåverkan kan exempelvis uppnås genom effektivare insamling av deponigas och användning av drivmedel i form av biogas från matavfall istället för fossila bränslen. Genom att minska nedskräpning och spridning av farliga ämnen på land och i hav bidrar en hållbar avfallshantering till att uppnå målet giftfri miljö. Bra system för avfallsinsamling och god hantering av massor och farligt avfall i samband med exempelvis bostadsbyggnande är exempel på insatser som bidrar till att uppnå målet god bebyggd miljö.

Generationsmålet

Avfallshanteringen har också betydelse för möjligheten att uppnå generationsmålet. Generationsmålet är det övergripande målet som visar inriktningen för Sveriges miljöpolitik. Målet ger vägledning om de värden som ska skyddas och den omställning av samhället som behöver ske inom en generation för att nå miljömålen. Exempel på fokusområden som berör avfall är:

- Kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen.
- Konsumtionsmönstren av varor och tjänster orsakar så små miljö- och hälsoproblem som möjligt.
- En god hushållning sker med naturresurserna.

Etappmål

Utöver miljökvalitetsmålen finns även två etappmål för avfall som handlar om ökad resurshushållning i byggsektorn och ökad resurshushållning i livsmedelskedjan:

Etappmålet ökad resurshushållning i byggsektorn innebär att insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020.

Etappmålet ökad resurshushållning i livsmedelskedjan innebär att insatser ska vidtas så att senast år 2020 sorteras minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara.

Regionala mål

Region Skåne har tagit fram ett åtgärdsprogram som heter "Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020" med syfte att bidra till att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen. Programmet ger vägledning och stöd för att kunna prioritera åtgärder och utvecklingsinsatser hos Skånska aktörer, exempelvis kommuner, Region Skåne eller privata aktörer, och stimulera till ökad samverkan i det regionala miljöarbetet. Följande fem utmaningar anses vara extra viktiga för miljöarbetet i Skåne:

- Hållbara transporter i Skåne
- Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag
- Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser
- Skydd av Skånes natur- och kulturvärden
- Hållbar konsumtion i Skåne

Under varje utmaning finns mål och åtgärder framtagna och många av dessa kan kopplas till avfallsarbetet i regionen. Exempel på mål är minskad mängd skräp i haven, samverkan för ökad resurseffektivitet genom industriell symbios, kompetenscentrum för hållbara inköp, förebyggande av avfall, minskat matsvinn i hela livsmedelskedjan, strategiskt arbete för giftfri vardag och stimulera en cirkulär ekonomi för bättre resurshushållning.

Lokala mål

Kommunfullmäktige i Hässleholms kommun har tagit fram en strategisk plan för 2019-2021. I den finns sex övergripande mål varav ett är "hållbar produktion och konsumtion". Under detta mål finns två inriktningsmål samt riktlinjer för hur målen ska mätas och utvärderas, se Figur 2.

Övergripande mål	Inriktningsmål	Hur mäter vi detta?	Målvärde
Hållbar produktion och konsumtion	Hässleholms kommun ska öka sin självförsörjningsgrad	Mängden matsvinn i kommunala verksamheter	Grönt: Minskning
			Gult: Oförändrat
			Rött: Ökning
		Självförsörjningsgrad av förnybar energi i form av installerad effekt	Grönt: Ökning
			Gult: Oförändrat
			Rött: Minskning
	Hässleholms kommun ska ha en effektiv energi-användning	Energianvändningen i kommunens fastigheter (kWh/m ²)	Grönt: Minskning
			Gult: Oförändrat
			Rött: Ökning
		Andel fossilbränslefri och återvunnen energi för uppvärmning	Grönt: Mer än 98%
			Gult: 85–98%
			Rött: Mindre än 85%
		Andel förnybara drivmedel i kommunkoncernens fordonsflotta	Grönt: Med är 49%
			Gult: 40–49%
			Rött: Mindre än 40%

Figur 2. Hässleholm kommuns strategiska plan 2019-2021.

25/25-mål

Avfall Sverige har antagit ett mål, 25/25-målet, som kommunerna frivilligt kan ansluta sig till. Hässleholms kommun har i dagsläget inte anslutit sig till målet. Målet innebär att till år 2025 ska mat- och utsorterat brännbart avfall minska med 25 procent jämfört med 2015. År 2015 var mängden mat- och utsorterat brännbart avfall i snitt 225 kg per person nationellt. En minskning med 25 procent skulle motsvara en minskning med i snitt 56 kg per person och den kvarvarande mängden mat- och utsorterat brännbart avfall skulle bli 169 kg. Exempel på åtgärder för att nå målet är att minska matsvinnet och minska onödig användning av produkter. I Hässleholms kommun har mängden mat- och utsorterat brännbart avfall per person minskat med 21 procent år 2018 jämfört med 2015.

Nationell avfallsplan

Naturvårdsverket har tagit fram en ny nationell avfallsplan som heter "Att göra mer med mindre – Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018–2023". I planen beskrivs Sveriges arbete med att förebygga avfall och nå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin. Fokus för att uppnå detta ligger fortsatt på mat, textil, elektronik och bygg- och rivningsavfall. Nya områden som har tillkommit med den nya avfallsplanen är plast och nedskräpning som har identifierats som viktiga att arbeta med.

Sammanställning av plockanalys

Bakgrund

I september 2017 gjordes en plockanalys på det kommunala avfallet i Hässleholms kommun. En plockanalys är en analys av sammansättningen hos en viss mängd av ett visst avfallsslag genom sortering i olika fraktioner och vägning av respektive fraktion. En plockanalys visar således en ögonblicksbild hur sorteringen ser ut på det utvalda avfallet och en felkälla som bör beaktas är exempelvis periodiska variationer eller skillnader mellan olika bostadsområden.

Avgränsning

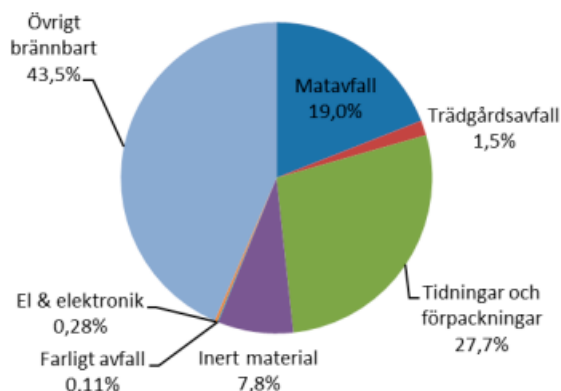
Området som valdes ut för plockanalysen är en del av Hästveda med omnejd. Inom detta område finns 261 villakunder med fyrfackskärl. Området innefattar både villakunder i tätort och villakunder i landsbygd. Fyrfackskärlet består av två kärl med fyra fack i varje. I första kärlet, som töms varannan vecka, läggs plastförpackningar, pappersförpackningar, matavfall och ofärgade glasförpackningar. I det andra kärlet, som töms var fjärde vecka, läggs brännbart, tidningar, färgade glasförpackningar och metall. Plockanalysen gjordes på samtliga fraktioner i fyrfackskärlet.

Resultat

Resultatet från plockanalysen presenteras kortfattat nedan i tårtdiagram i viktsprocent.

Brännbart

I Figur 1 visas resultatet från plockanalys av fraktionen brännbart.

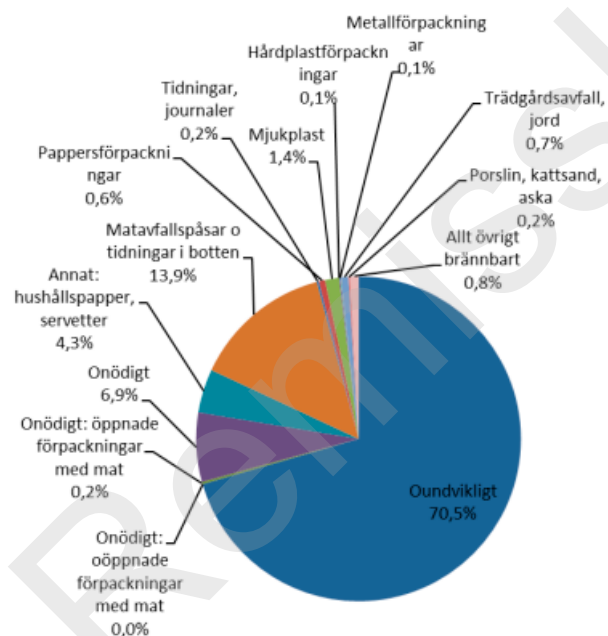

Figur 1. Resultat från plockanalys av fraktionen brännbart.

I brännbart visar plockanalysen att rättssorteringsgraden är under 50 %. De två stora delarna som är felsorterade är matavfall (19 %) och tidningar och förpackningar (ca 30 %).

Matavfall

I Figur 2 visas resultatet från plockanalys av fraktionen matavfall.

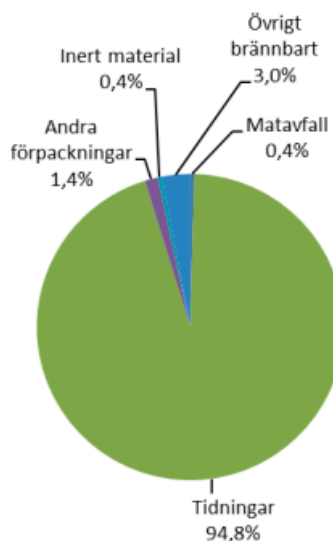

Figur 2. Resultat från plockanalys av fraktionen matavfall.

I fraktionen matavfall visar plockanalysen en rättssorteringsgrad på ca 96 % (oundvikligt matavfall + onödigt + annat: hushållspapper, servetter + matavfallspåsar och tidningar i botten). HMAB har tidigare rekommenderat kunderna att lägga en tidning i botten av matavfallspåsen för att fånga upp vätska vilket troligtvis är anledningen till de tidningar som har hittats.

Tidningar

I Figur 3 visas resultatet från plockanalys av fraktionen tidningar.

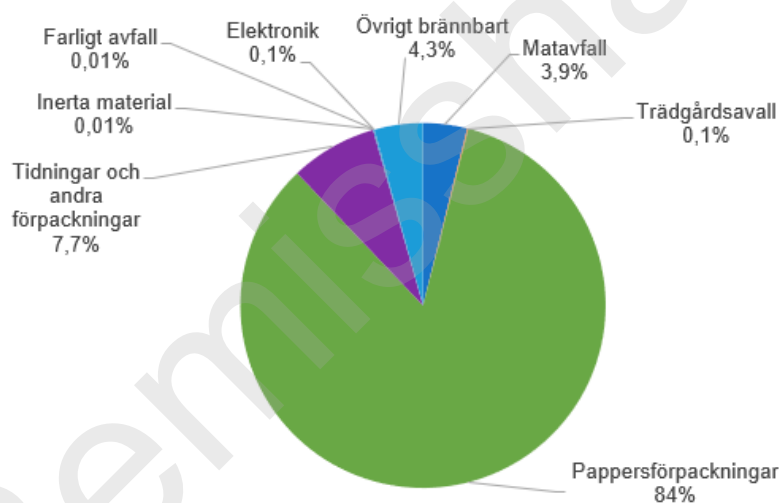

Figur 3. Resultat från plockanalys av fraktionen tidningar

I fraktionen tidningar visar plockanalysen en rättssorteringsgrad på nästan 95 %.

Pappersförpackningar

I Figur 4 visas resultatet från plockanalys av fraktionen pappersförpackningar.

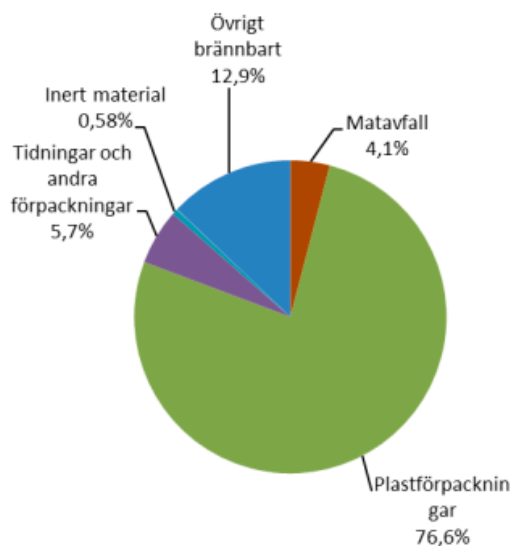

Figur 4. Resultat från plockanalys av fraktionen pappersförpackningar.

I fraktionen pappersförpackningar visar plockanalysen en rättssorteringsgrad på 84 %. I fraktionen hittas även en del tidningar och andra förpackningar samt matavfall.

Plastförpackningar

I Figur 5 visas resultatet från plockanalys av fraktionen plastförpackningar.

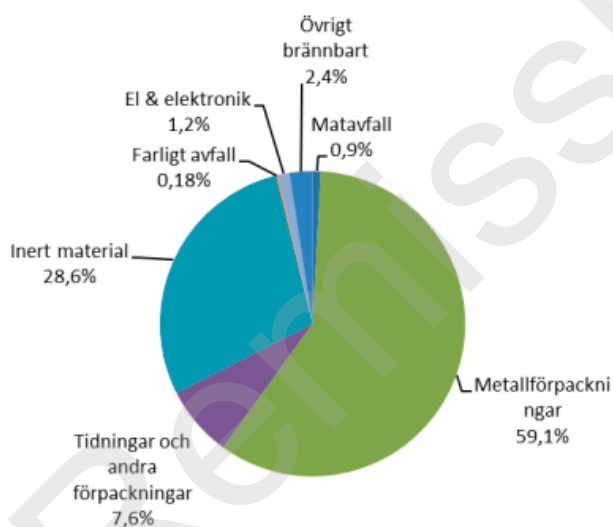

Figur 5. Resultat från plockanalys av fraktionen plastförpackningar.

I fraktionen plastförpackningar visar plockanalysen en rättssorteringsgrad på ca 77 %. I fraktionen hittas även övrigt brännbart, tidningar och andra förpackningar samt matavfall.

Metall

I Figur 6 visas resultatet från plockanalys av fraktionen metall.

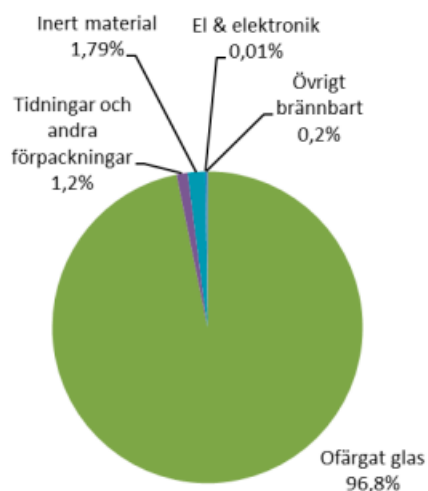

Figur 6. Resultat från plockanalys av fraktionen metall.

I fraktionen metall visar plockanalysen en rättssorteringsgrad på 87 % (59 % metallförpackningar och 28 % övrig metall som är ingår i det inerta materialet). I fraktionen metall hittas framförallt även tidningar och andra förpackningar.

Ofärgade glasförpackningar

I Figur 7 visas resultatet från plockanalys av fraktionen ofärgade glasförpackningar.

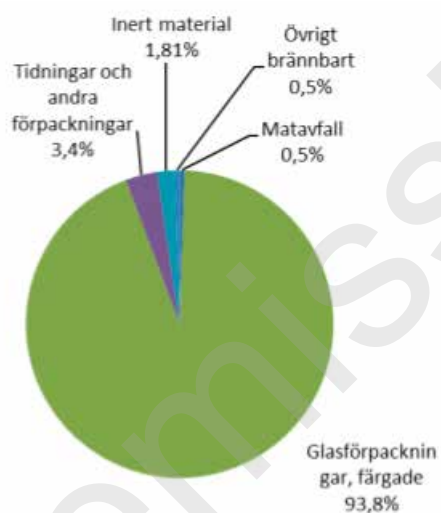

Figur 7. Resultat från plockanalys av fraktionen ofärgade glasförpackningar.

I fraktionen ofärgade glasförpackningar visar plockanalysen att rättssorteringsgraden är nästan 97 %.

Färgade glasförpackningar

I Figur 8 visas resultatet från plockanalys av fraktionen färgade glasförpackningar.

Figur 8. Resultat från plockanalys av fraktionen färgade glasförpackningar.

I fraktionen färgade glasförpackningar visar plockanalysen att rättssorteringsgraden är 94 %. Den största felsorterade fraktionen här är tidningar och andra förpackningar (3,4 %).

Sammanställning och slutsats

För att ge en tydlig bild av hur rättssorterade fraktionerna är samt vilken den största felsorteringen är i varje fraktion, har en sammanställning gjorts i Tabell 1.

Tabell 1. Sammanställning av rättssorteringsgrad i åtta fraktioner samt vilken fraktion som utgjorde den största felsorteringen från plockanalysen 2017.

Fraktion	Rättssorteringsgrad	Största felsorteringen
Brännbart	43,5 %	Tidningar och förpackningar (27,7 %)
Matavfall	95,6 %	Mjukplast (1,4 %)
Tidningar	94,8 %	Övrigt brännbart (3,0 %)
Pappersförpackningar	84,0 %	Tidningar och andra förpackningar (7,7 %)
Plastförpackningar	76,6 %	Övrigt brännbart (12,9 %)
Metall	86,9 %	Tidningar och andra förpackningar (7,6 %)
Ofärgade glasförpackningar	96,8 %	Inert material (1,8 %)
Färgade glasförpackningar	93,8 %	Tidningar och andra förpackningar (3,4 %)

I fraktionen brännbart finns en stor potential till en högre rättssorteringsgrad än den som plockanalysen visar. Den största felsorterade fraktionen i brännbart är tidningar och förpackningar (28 %) och tätt därefter kommer matavfall (19 %). Det hamnar dessutom en liten andel el-avfall och farligt avfall i den brännbara fraktionen.

Även om rättssorteringsgraden i matavfallet är hög, är det också mycket onödigt som slängs. Nästan 7 % av matavfallet är matsvinn, d.v.s. mat som kunde ha ätits om inte det var för att det passerat bästföredatum eller av andra anledningar inte tillvaratogs.

Rättssorteringsgraden i de olika fraktionerna för tidningar och förpackningar är relativt hög. De förpackningsfraktionerna med sämst rättssorteringsgrad var plastförpackningar (77 %) och pappersförpackningar (84 %). Största felsorterade fraktionen i plastförpackningarna är övrigt brännbart (13 %), tidningar och andra förpackningar (6 %) och matavfall (4 %). Största felsorterade fraktionen i pappersförpackningar var andra förpackningar (8 %), matavfall (4 %) och tidningar (3 %).

Miljöbedömning av Hässleholms kommuns resurs- optimeringsplan 2021-2026

I enlighet med 19 § NFS 2020:6 (Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall) ska en kommunal avfallsplan innehålla en beskrivning av hur miljöbedömning enligt 6 kap 3 § §§ Miljöbalken (SFS 1998:808) har genomförts. Om miljöbedömning inte har bedömts vara nödvändig ska en undersökning enligt 6 kap. 5-6 §§ Miljöbalken och 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) redovisas. Syftet med miljöbedömningen är att säkerställa att planen utformas på ett sådant sätt att den främjar hållbar utveckling.

Sammanfattning av resursoptimeringsplanens innehåll

Resursoptimeringsplanen beskriver det gemensamma arbetet att utveckla avfallshanteringen inom Hässleholms kommun fram till år 2026. Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från olika delar av kommunens verksamheter, förvaltningar och bolag. Resursoptimeringsplanen är Hässleholm kommuns variant på den avfallsplan som varje kommun ska ha enligt Miljöbalken.

Åtta övergripande mål har tagits fram som tillsammans visar riktningen i vilken kommunens arbetet med att optimera resurser ska gå. De åtta övergripande målen är:

- Gemensamt förebygga uppkomsten av avfall och flytta kommunen uppåt i avfallstrappan.
- Öka möjligheten till återbruk – ett skräp blir en produkt!
- Öka återvinningsgraden inom kommun och näringsliv.
- Väcka barns och ungas nyfikenhet och vilja att minska sitt ekologiska fotavtryck.
- Ökad kunskap och förståelse hos invånare, kommun och näringsliv för att skapa en positiv attityd och större intresse kring avfall som resurs.
- Öka engagemanget kring minskad nedskräpning i kommunen.
- Minska äldres deponiers påverkan på mark och miljö.
- Resursoptimeringsplanen ska vara förankrad i samtliga kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag.

Utvärdering av den tidigare resursoptimeringsplanen, nuläget i kommunen och andra miljömål på global, nationell, regional och lokal nivå har legat till grund för att ta fram målen. För att uppfylla de övergripande målen har delmål och aktiviteter tagits fram. Delmålen har tagits fram utifrån konceptet SMARTA, d.v.s. specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta mål.

Till de åtta övergripande målen har totalt 19 delmål tagits fram och 79 st aktiviteter som ska genomföras för att målen ska nås. Resursoptimeringsplanen ska vara ett levande dokument under giltighetstiden och följas upp årligen. Aktiviteter ska ses över så att det under hela giltighetstiden finns aktuella aktiviteter utifrån vad som behövs för att nå planens mål.

Undersökning om resursoptimeringsplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan

För att undersöka om avfallsplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte enligt 2 och 4 §§ Miljöbedömningsförordning (2017:966) har en undersökning enligt 6 kap 6§ miljöbalken och 5 § miljöbedömningsförordningen genomförts.

Fysisk kapacitet för avfallshantering finns inom kommunen och insamlingslogistik är väl utbyggd. Resursoptimeringsplanens aktiviteter medför därför inte att nya områden behöver tas i anspråk utan huvuddelen av aktiviteterna består av informationsinsatser och liknande. Utökad behov av nya insamlingssystem eller anläggningar som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § Miljöbalken (1998:808) bedöms inte uppstå inom resursoptimeringsplanens aktuella tidsperiod. Resursoptimeringsplanen bedöms totalt sett inte heller ange andra förutsättningar för avfallsanläggningar.

Resursoptimeringsplanen går i linje med övriga styrdokument i kommunen, såsom "Framtidsplanen för Hässleholms stad, en fördjupning av översiktsplanen" och "Hässleholm kommuns strategiska plan 2019-2021". Resursoptimeringsplanen bedöms inte påverka möjligheten att genomföra andra av Hässleholm kommuns planer.

Vidare undersökning har genomförts för att säkerställa att resursoptimeringsplanen främjar en hållbar utveckling. Undersökningen redovisas i nedanstående tabell och utgår från resursoptimeringsplanens påverkan på de miljöaspekter som anges 6 kap. 2 § Miljöbalken. Påverkan på miljöaspekterna har sammanfattats i tabellen nedan och en bedömning har gjorts huruvida åtgärderna i avfallsplanen kan komma att ha en betydande miljöpåverkan (BM) på vardera av dessa miljöaspekter

Miljöaspekt	Kommentar	BM
Människors hälsa och säkerhet	En fungerande avfallshantering är nödvändigt för att undvika risk för människors hälsa. Kopplingar till begreppen hälsa och säkerhet är främst relaterade till tillstånd och förelägganden för befintliga anläggningar. Resursoptimeringsplanen innebär inga ändringar i dessa eller hur frågorna hanteras på befintliga anläggningar.	Nej
Gifter i miljön	Avfallsplanen syftar till både ökad sortering och minskad nedskräpning. Genom ökad sortering uppnås rena fraktioner vilket minskar spridning av gifter från ex. förbränningsavfall. Minskad nedskräpning kan också bidra till att påverka miljöaspekten positivt. Bättre utsortering av farligt avfall från andra fraktioner bör öka fraktionens storlek och kan öka risken för spill och läckage från transporter och anläggningar där avfallet tas mot. Risken bedöms dock som begränsad och behandlas i respektive anläggnings befintliga tillstånd.	Nej
Naturmiljö	Avfallsplanen medför inte förändringar som innebär att ny mark tas i anspråk som kan begränsa naturmiljön. Minskad nedskräpning kan bidra positivt genom att skräp inte hamnar i naturen.	Nej
Kulturmiljö	Avfallsplanen medför inga förändringar som innebär att nya områden tas i anspråk som kan påverka kulturmiljön.	Nej
Rekreation och friluftsliv	Avfallsplanen medför inga förändringar som innebär att nya områden tas i anspråk som kan påverka rekreation eller friluftsliv i kommunen.	Nej
Hushållning med naturresurser	Resursoptimeringsplanen syftar i sin grund till att minska avfallsmängden som uppstår och att bättre ta tillvara på resurser. Resursoptimeringsplanen medför en ökad användning av sekundära material och en minskad användning jungfruliga råvaror. Resursoptimeringsplanen bedöms därför ha en positiv påverkan på aspekten.	Nej

Miljöaspekt	Kommentar	BM
Omgivningspåverkan på mark	Resursoptimeringsplanen främjar minskad nedskräpning vilket har en positiv påverkan på aspekten. Minskad avfallsmängd och bättre sortering bidrar även till minskad spridning av gifter till mark. I planen finns även mål om att minska äldre deponiers påverkan på mark vilket direkt främjar miljöaspekten.	Nej
Luftföroreningar	Luftföroreningar uppstår från transporter vid insamling och från behandling av avfall vid förbränning eller nedbrytning. Resursoptimeringsplanen bedöms medföra en minskad påverkan från behandling, främst genom minskade avfallsmängder. Luftföroreningar från insamling väntas vara neutral eller öka marginellt genom bättre utsortering av fler fraktioner, vilket kan leda till ett ökat transportbehov vid insamlingen.	Nej
Omgivningspåverkan på vatten	Resursoptimeringsplanen främjar minskad nedskräpning vilket kan anses bidra till minskad påverkan eftersom nedskräpning kan transporteras till åar, sjöar och hav vid regn eller via avlopp. Minskad mängd avfall som behöver behandlas minskar också påverkan från utsläpp till vatten från deponier och andra behandlingsanläggningar.	Nej
Klimatpåverkan	Ökad sortering och återvinning av avfall kan leda till ökade utsläpp på grund av ökade transporter. Samtidigt kan transportbehovet minska om avfallsmängden minskar. Minskade avfallsmängder, återbruk och återvinning minskar utsläppen från tillverkning av produkter från jungfruliga material.	Nej
Stads- och landskapsbild	Resursoptimeringsplanen medför inte att ny mark tas i anspråk eller någon förändring som medför en betydande påverkan på landskaps eller stadsbilden. En liten påverkan på framförallt stadsbilden kan det medföra om det bedöms behövas ny samlingsutrustning för att exempelvis minska nedskräpningen.	Nej

Samlad bedömning om resursoptimeringsplanens miljöpåverkan

Resursoptimeringsplanen har tagits fram i linje med andra aktuella planer och bedöms därför inte ha betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför.

Vid en genomgång av befintliga mottagnings- och behandlingsanläggningar som idag nyttjas av Hässleholms kommun bedöms kapaciteten vara tillräcklig vid en måluppfyllelse enligt angiven tidplan. Ny mark för utbyggnad av mottagnings- och behandlingskapacitet kommer därför inte behöva tas i anspråk under aktuell tidsperiod.

Genomförande av resursoptimeringsplanen bidrar till uppfyllelse av de svenska miljömålen, Generationsmålet, de globala målen för hållbar utveckling och genomförande av den nationella avfallsplanen.

Det kan för vissa aspekter förekomma en viss negativ påverkan som främst uppkommer på grund av ökad sortering och ökade transporter i samband med insamling. Den negativa miljöpåverkan i form av ökade utsläpp från fordon, buller vid tömning och trafikstörning ska dock sättas i relation till den positiva påverkan som resursoptimeringsplanen medför. Ingen betydande miljöpåverkan bedöms uppstå för någon av de undersökta aspekterna. Den samlade bedömningen är därför att Hässleholms kommuns resursoptimeringsplan inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Uppföljningsstrategi

Resursoptimeringsplan

Hässleholms kommun

Denna bilaga beskriver hur resursoptimeringsplanen planeras att implementeras och följas upp under planens giltighetstid. Strategin är vägledande och anger hur processen ser ut och ger exempel på verktyg som kan användas för inrapportering av uppföljningsdata. Slutgiltigt beslut om uppföljningsmetodik och framtagande av verktyg ingår som aktiviteter i resursoptimeringsplanen under delmål 8.1.

Omfattning av uppföljning

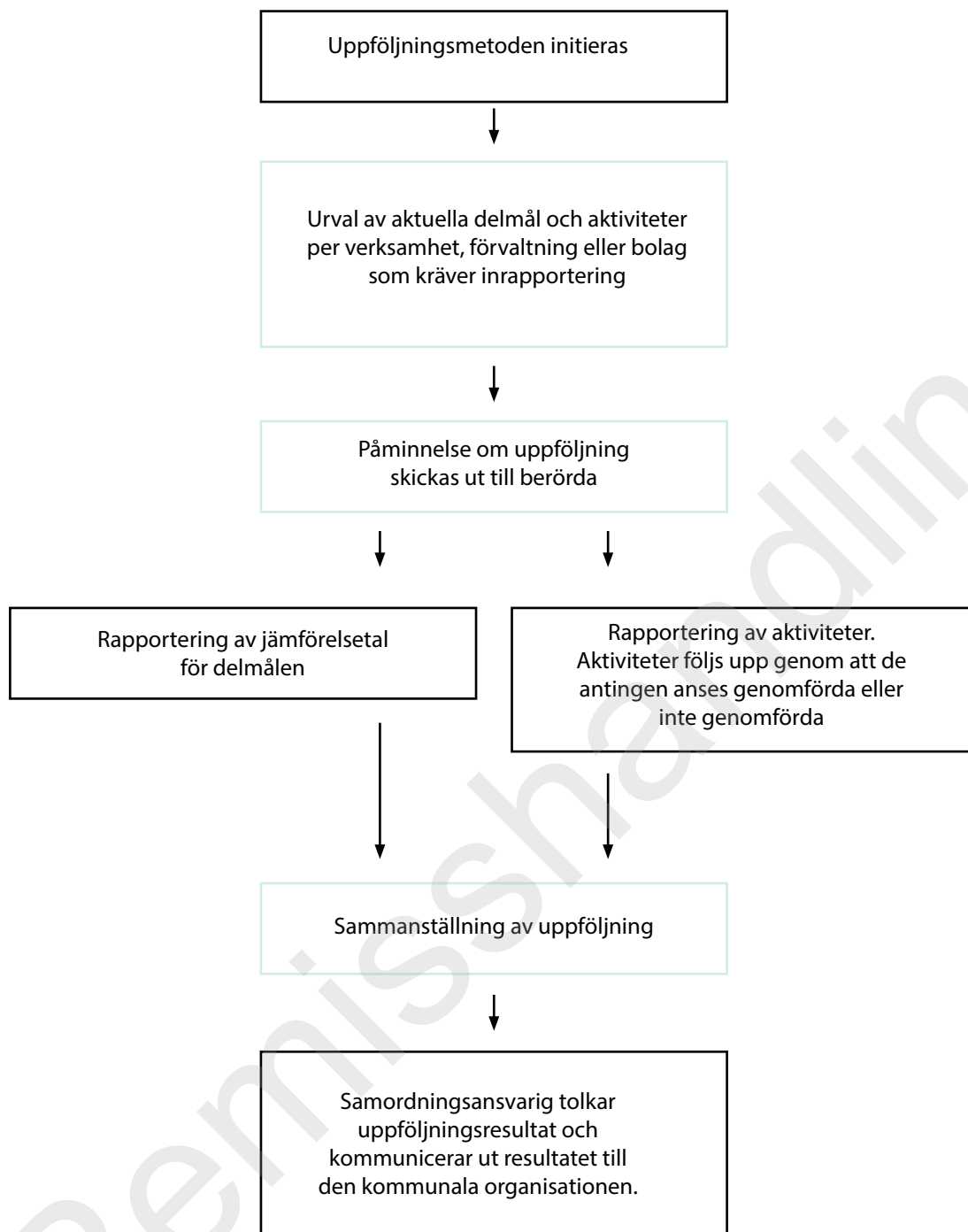
Uppföljning av resursoptimeringsplanen bör ske löpande under planens giltighetstid och göras årligen för att avgöra om utvecklingen av målens uppfyllande går åt rätt eller fel håll.

Uppföljning bör ske utifrån följande principer:

- Uppföljningen av de mätbara delmålen sker utifrån de jämförelsetal som finns inkluderade i planen och av de verksamheter, förvaltningar eller bolag som har ett uppföljningsansvar för respektive delmål.
- Uppföljning av aktiviteter sker för att avgöra vilka aktiviteter som genomförts och vilka som kvarstår. Uppföljning av aktiviteter sker av dem som aktiviteten berör.
- Uppföljningen ska vara enkel och uppföljningsansvariga ska ha hjälp av verktyg som i stor utsträckning underlättar uppföljningen. Om möjligt bör uppföljningen samordnas med övrig uppföljning som kommunen genomför och genom de verktyg som kommunen använder för uppföljning i övrigt.
- En samordningsansvarig bör utses som har möjlighet att ge en samlad bild av hela planens uppföljning. Som samordningsansvarig föreslås HMAB.
- Uppföljningens resultat bör kommuniceras till den kommunala organisationen.

Uppföljningsprocess

Uppföljningsprocessen sammanfattas i följande processschema:

Kommentar: Rutor med ljusgrön ram är steg som bör automatiseras med hjälp av verktyg för att underlätta uppföljningsprocessen.

Val av verktyg för uppföljning

Val av verktyg för inrapportering styrs av följande kriterier:

- Verktöget ska vara tillgängligt för alla kommunala verksamheter, förvaltningar och bolag.
- Verktöget ska vara användarvänligt för alla, med åtminstone normal digital förmåga.
- Verktöget ska ha förmåga att avgränsa inrapportering till endast de som omfattas av respektive delmål eller aktiviteter.
- Verktöget ska kunna sammanställa det inrapporterade resultatet.
- Verktöget bör kunna skicka ut begäran till berörda om att inrapportering ska ske.
- Det ska vara möjligt för ansvarig förvaltning eller bolag att delegera inrapportering till en underavdelning eller enskilda personer inom organisationen.

Exempel på verktyg som kan användas vid uppföljning

Teams

Ett verktyg för att samla information och arbetsgrupper, oavsett vilket verktyg som väljs för inrapportering kan Teams vara ingångsvägen för inrapportering.

Planner

Planeringsverktyg med tilldelningsfunktion, checklistor, status och tidsplanering.

Sharepoint

Ett webbverktyg, här finns ingen färdig funktion för inrapportering utan det behöver utvecklas. Verktöget bygger på en listfunktion med möjlighet att rapportera punkter i listan.

Excel

Kalkylverktyg med möjlighet att bygga både enklare rapportering och mer avancerad. Se exempel på inrapportering i Figur 1.

Forms

Formulärsverktyg, enkla formulär där informationen går att spara på ett enkelt sätt. Se exempel på inrapportering i Figur 2.

Webbplattform

Formulär via en webbplats där det finns större frihet att utveckla ett inrapporteringssystem, men det finns inget färdigt system utan behöver utvecklas.

Qlikview

Ett system för uppföljning och beslutsstöd som används både inom Hässleholms kommun och Hässleholm Miljö AB. Funktion för inrapportering saknas, men verktyget kan användas för att följa upp och visualisera resultatet från inrapporteringen.

	A	B	C	D	E	F
1	Uppföljning ROP	Hässleholms Vatten AB				
2		Delmål 6.2 Senast 2025 ska mängden avfall som spolas ner i avlopp, s.k. fulspolning, minska med 10 %.				
3	Jämförelsetal	Mängd avfall som rensas från avlopp:			kg/år	
4	Aktivitet	Rubrik	Tidsplan	Genomfört	Kommentar	
5	6.2.1	Genomför en informationskampanj om vad som får spolas ner i avloppet	2021	Nej	Kommentar	
6	6.2.2	Inkludera material om vad som får spolas ner i avloppet i befintligt skolmaterial.	2021-2023	Nej	Kommentar	
7	6.2.3	Undersök möjligheten att ta fram och distribuera hjälpmedel, såsom fimpask och miljötratt, för att minska nedskräpningen i avlopp	2021	Ja	Kommentar	
8	6.3.4	Anmäl intresse och uppmuntra enheter och personal att delta i skräpplockarveckan.	2021	Nej	Kommentar	
9	8.1.4	Utse och utbilda en kontaktperson inom varje kommunal verksamhet, förvaltning och bolag vad gäller arbetet med ROP:en	2021	Nej	Kommentar	

Inrapportering ROP

Hässelholms vatten AB

Delmål med uppföljningsansvar:

Delmål 6.2 Senast 2025 ska mängden avfall som spolas ner i avlopp, s.k. fulspolning, minska med 10 %.

1. Mängd avfall som rensas från avlopp

Jämförelsetal

Ange ditt svar

2. 6.2.1 Genomför en informationskampanj om vad som får spolas ner i avloppet

Är aktiviteten genomförd?

☐ Ja

☐ Nej

3. 6.2.1 Kommentar:

Ange ditt svar

4. 6.2.2 Inkludera material om vad som får spolas ner i avloppet i befintligt skolmaterial.

Är aktiviteten genomförd?

☐ Ja

☐ Nej

5. 6.2.2 Kommentar:

Ange ditt svar

**Hässleholms
kommun**